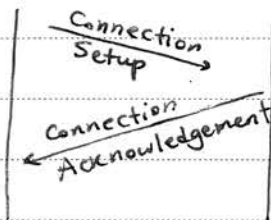

شبکه: از یک سری گروه انتخاب تشکیل شده است که از طریق یک شبکه ارتباطی با هم مرتبط هستند. گروه‌های انتخابی به کاربرها و applications وصل هستند، به همین دلیل گروه‌های انتخابی عمدتاً به Host (منبرای app) معروفند.

* وظیفه شبکه انتقال پیام‌ها به Host انتخابی است.

Protocol: زبان مشترک یا قرارداد. مجموعه قوانینی که مشخص می‌کند برای انتقال درست داده باید چه کارهایی انجام شود.

TCP:
برودتکل‌های قابل حمل

Router/Switch: وظیفه انتقال اطلاعات در سرهای به هم وصله دارند. سعی می‌کنند بهترین مسیر را پیدا کنند تا داده‌ها را منتقل کنند. عمل switching (port در ورودی و port خروجی متصل می‌کنند) را انجام می‌دهد.

کیفیت سرویس: با delay، خطا و ... مشخص می‌شود. اگر یک بیت عوض شود در هنگام انتقال، دیگر package به درستی خرد (هنگام انتقال فایل) و در آخر در هنگام غایش یک بلیغ عوض شود خلیه به چشم نمی‌آید. پس کیفیت سرویس برای کاربردهای مختلف متفاوت است.

* بعضی از سرویس‌ها delay را می‌توانند تحمل کنند ولی خطا نه و یکس! ← **سریعی**

(رسانه) **medium نویزی:** مثل هوا و ... در صد نفوذ noise روی هیچ کدام از آنها صفر نیست ولی اگر noise از یک حدی تجاوز کند، خطا ایجاد می‌کند. خطای بدیهه بقاضی است زیرا noise نیز تصادفی است. خطا با یک احتمال بیانی می‌کند.

avg: از هر 10^6 بیت، یک بیت خطا است $\rightarrow p = 10^{-6}$

سرویس سریع UDP
سرویس مطمئن TCP
برودتکل‌های قابل حمل

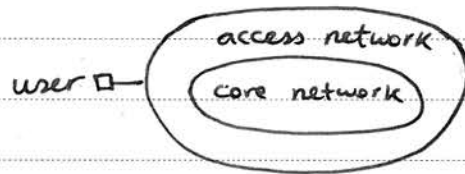
هر سرویس انتقالی احتیاج به برودتکل دارد. زیرا برودتکل دارد، سرویس سریع باشد یا مطمئن.

Check Bit: parity که یک چک بیت ضعیف است. بعضی از یک بیت هامی تواند تشخیص دهند کدام بیت خراب شده است.

1. ارزشمندترین گزینه تأیید دریافت، مجدداً ارسال می‌کند. زیرا در صورتی، Ack توسط گیرنده Data خراب بوده است و آن را دوری بریزد.
2. بعضی از Check Bit ها علاوه بر تشخیص دادن بیت خطا، خطا را درست می‌کنند.

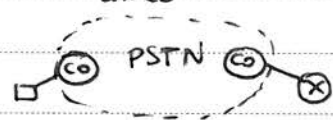
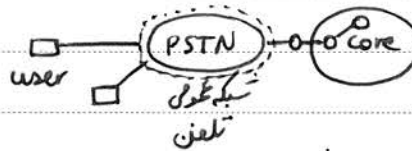
* چه Check Bit خطا داشته باشد، چه خود داده، گزینه داده را دوری بریزد.

گروه‌های میانی می‌توانند شکل ظاهری را تغییر دهند ولی محتوای داده را تغییر نمی‌دهند.

شبکه } هسته Core
دسترسی access

Dial up Network:
(wired)

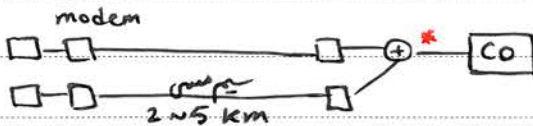
در PSTN چون از شبکه تلفن استفاده می‌شود، اطلاعات باید

مشخصات صوت بر داشته باشد، یعنی شکل data را شبیه به صوت می‌کنند. مشخصات یک سیم‌کشی صوتی دارد ولی اطلاعات دیجیتال است. همین دلیل محدودیت سرعت دارد. هم چنین نرخ خطای بالایی دارد زیرا در صورت noise خیلی هم نسبت وی باعث خطا می‌شود.

Digital Subscriber Line (DSL):

XDSL (ADSL, HDSL, ...)

خطوط دیجیتال دسترسی به شبکه. در این شبکه‌ها اشتراکین از طریق یک زوج سیم مسی با مودم‌های مخصوص، عمل می‌کنند. مودم‌ها را انجام می‌دهند و router ها وصل می‌شوند.

* router را همان جا که control office وجود دارد وصل می‌کنیم

و لزومی ندارد که مودم‌ها با بصورت مطابقت داشته باشد چون وارد شبکه تلفن نمی‌شود، پس می‌توانیم اطلاعات را با نرخ سریع‌تری ارسال کنیم.

ارسال هم زمان } تقسیم زمانی (در یک بازه زمانی یکی ارسال شود، در بازه زمانی بعدی، دیگری ارسال شود)

تقسیم فرکانس } ADSL - صوت
فرکانس بالاتر
بدون تداخل ارسال می‌شود. (خط تلفن اشغال نمی‌شود)

Asymmetric : نامتقارن (user ها خانگی بیشتر request می دهند و اطلاعات را دریافت می کنند پس این مورد را بطوری طراحی کردند که نرخ دریافت بیشتر از نرخ ارسال باشد.)

* معمولا مرکز تلفن محدود ۲ تا ۵ کیلو بیتی خود را پوشش می دهد. هر چه فاصله ی سیم ها بیشتر شود ، نرخ بیت کاهش پیدا می کند.

* هر چه چگالی باند بیش تر باشد ، نرخ بیت هم بیش تر می شود. چگالی باند فیبر نوری بسیار زیاد است.

به هر حال ADSL یک سرکابله تقویت می گرفت و روی هر کانال شبکه بندی انجام می شود (تلو ویژن) . Cable Network : امروزه برای استفاده از اینترنت با چگالی باند زیاد از این شبکه ها استفاده می کنند.

. Fiber to the home:

این روش کلی در اتصالات فیبر نوری ایجاد شود ، درست کردن آن هزینه ی زیادی در بر دارد.

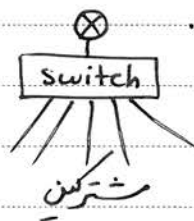
. Wireless (Wi-Fi , Wi-max)

یک دکل نصب می کنند Wimax

می تواند یک پوشش را ایجاد کند. گزینه های این امواج معمولا جدا هستند در wimax که موبایل و ... به آن وصل می شوند.

باید از زمان قیمت است. سریع setup می شود و می تواند تا سرعت های بالا را پوشش دهد. هر دو نوع Wireless هم تعداد بگتند دارند ، زیرا از یک کانال استفاده می کنند و از کل طیف فرکانس نمی توانند استفاده کنند (زیرا توسط رایو و ... اشغال شده است) در همین دلیل در صورت زیاد شدن تعداد مصرف کنندگان نرخ بیت پایین می آید.

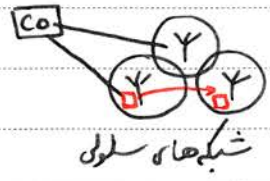
. Ethernet

* IEEE : برای شبکه های دسته یک سری استاندارد مشخص می کند. در شبکه Ethernet از یک سری سوئیچ استفاده می شود. مشترکین می توانند از طریق سوئیچ به یکدیگر و به router متصل شوند.

۴ زوج سیم } ارسال و دریافت
۲ زوج دیگر برای همزمانی است که از شبکه استفاده می کنند. (تأمین توان و...)

پروتکل GPRS: شبکه‌های موبایل به این وسیله به اینترنت وصل می‌شوند.

۲: دکل‌های یک محدوده را پوشش می‌دهند.
BTS

Co: Switch می‌کند و مسیری لازم را فراهم می‌کند به محدوده دیگر!

Media فیزیکی:

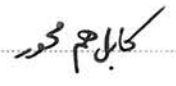
Twisted Pair:

جریان هم‌زمان در میدان مغناطیسی در اطرافش ایجاد می‌شود. اثر noise پذیری با یکدیگر سیم‌ها به هم گره می‌خورند.

- 1. UTP (Unshielded)
- 2. STP $\perp$ noise

* قوسیم و طول سیم در عالی اثرگذار در گنای باند هستند.

Coaxial Cable:

کابل‌ها استفاده شده برای آنتن.

اثر noise پذیری در کابل خیلی کم می‌شود. گنای باند با noise هم رابطه دارد. نرخ بیت را تا جایی می‌توانیم افزایش دهیم که احتمال خطا کم باشد. چگای $\downarrow$ noise

Optical Fiber:

- 1. Single Mode $\rightarrow$ یک اشعه
- 2. Multi Mode $\rightarrow$ چند اشعه

امواج نوری با تاخیرهای متفاوتی به گیرنده می‌رسند زیرا مسافت‌های مختلفی را طی کرده‌اند.

اطلاعات را به صورت امواج نوری در می‌آوریم. آریک LED قرار دهیم، یک v_{cc} روشن می‌شود.

- 1. شبکه محلی برای گران تر، نرخ بالا
- 2. شبکه ملی برای ارزان تر، نرخ پایین

چون در یک نقطه تمرکز دارند می‌توانند بافت‌ها بدن آریب برسند.

Wireless از امواج رادیویی استفاده می‌کند و از رسانه هوادفضا استفاده می‌کند و چگای باند زیاد از چند صد

هرتز تا چند تراهرتز دارد. این طیف وسیع را به یک سری باریک‌های فرکانس و باریک‌های فرکانس را به کانال‌های ریزتر تقسیم می‌کند تا بتوانند از تمام ظرفیت آن استفاده کنند. هر کانال به صورت زیر بیان می‌شود:

$$f_c - \frac{\omega}{2} \quad f_c \quad f_c + \frac{\omega}{2}$$

با استفاده از روش های مدلاسیون در یک بازه فرکانسی خاص می توانیم ارسال کنیم. برای انتقال اطلاعات احتیاج به یک بازه فرکانسی خاص داریم و در wireless lan فرکانس 2.4 GHz اختصاص داده شده است.

وقتی فرکانس افزایش می یابد، دوره تناوب کاهش می یابد: $T = \frac{1}{f}$, $\lambda = v \cdot T$

و هر چه طول موج کوتاه تر شود، امواج جهت دارتری می شود و احتیاج به دید مستقیم دارند و پهنای باند و فرستنده باید در راستای هم باشند. به این امواج ماکروویو می گویند و از شیب قلاب های برای متمرکز کردن امواج استفاده می کنند.

Chanelize: FDMA, TDMA, CDMA

روتنیک برای انتقال اطلاعات در core داریم:

1. Circuit Switching: برای شبکه های قدیمی تر مورد استفاده قرار می گیرد. برای برقراری ارتباط از داخل شبکه مسیرهایی می کشیم و ممکن است از یک مبدأ به مقصد چندین مسیر داشته باشیم. ما بهترین مسیر را می یابیم و روی link فیزیکی که ارتباط برقرار کرده است یک کانال رزرو می کنیم. (با استفاده از کانال بندی - یکی از سه روش بالا) این تکنیک در شبکه تلفن هم استفاده می شود.

اشکال: اگر نرخ ارسال در فرستنده تغییر کند، ظرفیت کانال را باید حد اکثر بگیریم تا بتوانیم حد اکثر نرخ را داشته باشیم پس در مواقعی که حد اکثر را استفاده نمی کنیم داریم منابع را هدر می دهیم در نتیجه efficiency را از دست می دهد. این روش کارایی خوبی ندارد. در خط تلفن با این که در این نرخ ارسال 64 Kbps است، باز هم هدر می دهیم چون فقط یکی حرف می زند و شنونده کانال خود را هدر می دهد.

2. Packet Switching (Store & Forward): اطلاعات را در قالب بسته های با یک حد اکثر طول در می آوریم و اگر به نحایی بزرگتر از یک بسته است، آن را به چند بسته تقسیم می کنیم. روی بسته آدرس مقصد است. هیچ ظرفیتی اشغال نمی کند. هر گره بسته را می گیرد و برای گره بعدی forward می کند. * بزرگترین حسی این است که از ظرفیت لینک ها به نحو مطلوب استفاده می کند.

اشکال: اگر بسته های که به یک گره می رسد از ظرفیت فیزیکی لینک ما بیشتر باشد، از حدام روی می دهد. از حدام یعنی ترافیک از ظرفیت عبوری بیشتر باشد. اگر از حدام لحظه ای باشد مشکل نیست، اما اگر دائم باشد اینهاستند ترافیک داریم و buffer گره ها سرریز می شود و packet lost روی می دهد. در این صورت کیفیت ترافیک از دید ابتدا به انتها ما بین می آید و تاخیر نیز افزایش می یابد. برای رفع این مشکل باید مدیریت ترافیک صورت

نگردد. اگر مجموع ترافیک ورودی از کل ظرفیت شبکه سازی کمتر باشد می توان مدیریت ترافیک داشت و ترافیک را کنترل کرد.

packet switching connectionless: در اینترفنت داریم مقصد هیچ اطلاعی از آمدن بسته ندارد. بدون ارتباط با گیرنده، packet ها را ارسال می کند.

packet connection-oriented switching: می توانیم با پیغام های گترکی که گرفته اید به هم و اگر گرفته نماند کرد، بعد بسته ها را ارسال کنیم. مزایای آن نسبت به connectionless این است که گرفته خود را آماده می کند (مانند منابع) و خطا را کاهش می دهد. می توان هنگامی که پیغام داده می شود، مسیر را می گزینیم و بسته ها را از بهترین مسیر ببریم. در connectionless بسته ها به صورت مستقل دیده می شوند و هر کدام ممکن است از مسیر جداگانه ای بروند.

← در مورد اول باعث ازدحام می شود اما در مورد دوم می توان پیش بینی کرد.

این دو در لایه ی network هستند. }
connectionless → Datagram
connection-oriented → Virtual Circuit

شکل را به دو قسمت می توان تقسیم کرد:

1. Core Network
2. Access Network

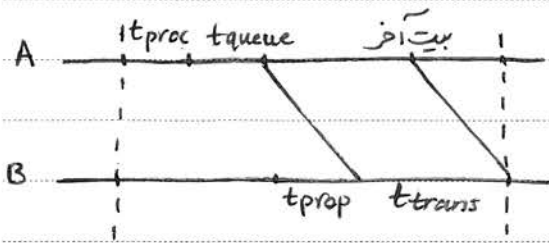
بر اساس محیارهایی می توان کیفیت شبکه را تخمین زد:

1. تاخیر delay: در packet switching از جمع تاخیر تیره ها ایجاد می شود. یک تاخیر سررازشی در ورودی برای مسیریابی داریم. اگر بسته هم زمان برسند، باید یکی در buffer (ت queue) قرار بگیرد. برای ارسال بسته (t transmit) تاخیر ارسال سرعت لینک R kbps و تعداد بیت های بسته np است:

$$t_t = \frac{np}{R}$$

تاخیر انتشار (t prop): این تاخیر به فاصله تیره و جنس رسانه استفاده شده بستگی دارد. اگر طول L متر و سرعت v m/s باشد، داریم:

$$t_{prop} = \frac{L}{v}$$

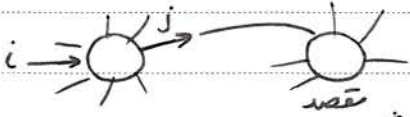
$$t_{total} = t_{proc} + t_{queue} + t_{trans} + t_{prop}$$

بسته به ترافیک دارد

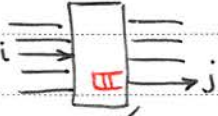
در circuit switching فقط t_{trans} و t_{prop} لازم است و t_{proc} و t_{queue} نداریم.
 در پهنای باند کارایی در بسیاری موارد می آید اما به لحاظ ترافیک در همه.

Delay: یکی از پارامترهای کارایی است. تأخیر از مره ای ابتدایی تا انتهای آن را حساب می‌کنیم:

۱) تأخیر پردازش یک بسته: یک پردازنده ای را که دریافت می‌کند، آدرس مقصد را می‌خواند و مشخص می‌کند که از چه پورتی خارج شود:

۲) تأخیر صف بندی: ممکن است برای پورت خروجی بسته‌های دیگری هم وجود داشته باشد.

پس از یک صف برای پورت خروجی قرار می‌گیرند.

۳) تأخیر ارسال: n بیت حجم بسته است و با نرخ R bps ارسال می‌شود. پس در چه زمان ارسال صورت می‌گیرد؟ $\frac{n}{R}$

۴) تأخیر propagation: اگر سرعت انتشار موج در رسانه‌ای v m/s باشد $t_{prop} = \frac{L}{v}$ که L طول است.

Packet Loss: از پارامترهای دیگر کاربردی است. از دلایل از بین رفتن بسته‌ها، محدود بودن بافرهای خروجی است. اگر به طریقی خط ای بسته‌های که یک پورت خروجی می‌روند از ظرفیت بافر بیشتر شوند، از دست می‌دهیم. اگر از یک حدی بیشتر شود دیگر قابل قبول نیست.

$$\text{Packet Loss} = \frac{\text{تعداد بسته‌های گمشده}}{\text{تعداد کل بسته‌های ارسال شده}}$$

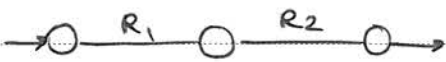
که این عدد محاسبه می‌شود تا چه حدی قابل قبول است.

برای **delay**، **delay** های هر مره را حساب می‌کنیم و سپس برای مره‌ها جمع می‌کنیم تا **delay** از ورودی به خروجی بدست بیاید.

برای **Packet Loss**، باید تعداد مره‌ها را با هم جمع کنیم.

Throughput: می‌تواند از روی یک لینک، چقدر بسته می‌توانیم عبور دهیم. نرخ عملی که به ما می‌دهد.

از ابتدای آن‌ها می‌توان چندین مره تشکیل شده باشد، می‌توانیم نرخ‌ها را مشخص می‌کند.

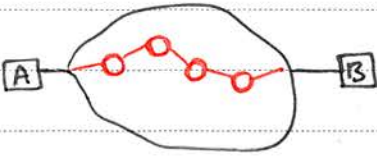

$$R_t = \min(R_1, R_2)$$

معماری سیستم : اجزای سیستم چه هستند و ارتباطشان با یکدیگر چگونه است.

برای انتقال یک فایل از A به B: در روش packet switching اگر حجم فایل بیشتر از حجم بسته باشد، آن را به بسته های کوچکتر تقسیم می کنیم. سپس از یک مدیای فیزیکی عبور می دهیم. برای عبور باید آن را به یک موج تبدیل کنیم.

ممکن است موج به علت noise تغییر شکل دهد و ما با خطا مواجه شویم. هنگامی که به مقصد رسید، بسته های کوچکتر را بازنمایی می کنیم تا بسته اصلی تشکیل شود. اگر ضرر دارد باید کدبندی ریفرنگاری را هم انجام دهیم. یعنی در فرستنده نحوه نمایش اطلاعات را تغییر دهیم که در سن راه کسب نتواند از اطلاعات استفاده کند.

عملیات زیادی را انجام می دهیم که پیغام را از مبدأ به مقصد منتقل کنیم. از تمام این کارهایی توان یک معماری بدست آورد. معماری پیشنهادی باید مقبولیت داشته باشد، زیرا شبکه یک معماری توزیعی دارد و معماری ما باید در دو سیستم ابتدایی و انتهایی یکسان باشد تا بتوانند با هم کار کنند و توزیع را انجام دهند:

ISO

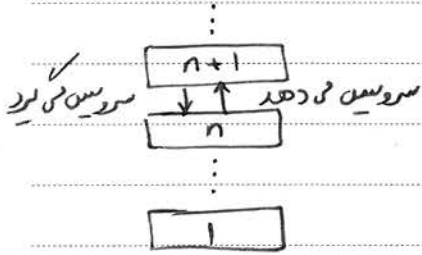
ITU

IETF

⋮

برای اینترنت

این معماری ها از ایده ی لایه بندی استفاده می کنند. در معماری لایه ای وظایف را کاملد تفکیک می کنند و هر لایه وظایف خودش را انجام می دهد و به سرویس لایه بالاتر پاسخ می دهد و فریاد سرویس ها از دید لایه بالاتر مخفی است.

هر کس وظیفه ی خود را انجام می دهد و به لایه بالاتر سرویس می دهد. لایه ی بالاتر یک دید abstract دارد. لایه پایین خود از لایه ی پایین ترش یک سرویس می گیرد تا بتواند به لایه ی بالاتر خود سرویس بدهد. البته این دو سرویس ممکن است به هم مرتبط نباشند. مثلاً یک مطلق و دیگری نامطلق باشند.

* تغییرات راحت تر:

اگر پردازش داخل یک لایه لا تغییر دهیم، تغییری در لایه های بالاتر به وجود نمی آید. این از فرم های ساده ی لایه بندی است زیرا تغییرات به راحتی امکان پذیر است. لایه شبکه، لایه application، لایه فیزیکی و... ممکن است تغییر کنند. (Encapsulation).

* ساده پیاده سازی: یک لایه فقط مسیر یابی را انجام دهد، یک لایه فقط کنترل درگه های انتهایی را انجام دهد...

* نگهداری ساده تر: به راحتی می توان اشکالات را پیدا کرد و ناشی از وظیفه کدام لایه است.

- **سرشار بالا** : اشکال عمده آن است. ممکن است برخی از عملیات لایه‌ی پایین مورد نیاز لایه‌ی بالاتر نیست و یا مثلاً اگر چند تک لایه، یک سری عملیات را انجام می‌داد، بهینه‌تر بود. (efficient نیست)

← ولی مزیت‌ها بیشتر است، هزینه کم‌تر، ساده‌سازی بجزر و... .

← تفاوت مدل لایه‌ای با مدل component ای این است که آنها هر لایه بالای لایه‌ی بالایی و پایینی خود در ارتباط است.

OSI : مدل لایه‌ای Open System Interconnection (استفاده می‌دهد) (reference model)

مدل مرجع OSI : شبکه‌های کامپیوتری سیستم‌های باز هستند که از نظر جغرافیایی بهم مرتبط هستند.

مدل 7 لایه‌ای :

1. وظایف به 7 قسمت تقسیم می‌شوند. پایین‌ترین لایه physical است. وظیفه‌اش این است که بین یک مدوم فیزیکی که بین دو گره است، اطلاعات را به صورت رشته‌ای از بیت‌ها تحویل بگیرد و در گره‌ی مجاور همان رشته را تحویل بدهد (چگونگی تغییر به امواج الکترونیک، آنترومغناطیسی، نوری و...)

تمام جزئیات مدوم فیزیکی در این لایه است و اگر تغییری در آنجا ایجاد شود، این لایه تغییر می‌کند.

2. لایه‌ی بعدی می‌باید پیوند داده است. وظیفه آن این است که یک بسته داده‌ی از لایه‌ی Network بگیرد و در گره‌ی بعدی به Network تحویل بدهد. سنخ‌دهی سازی بسته‌ی بیت انجام می‌دهد و اگر خطایی رخ داده است تشخیص و در صورت لزوم تصحیح کند. (به physical می‌دهد که بسته‌ی بیت تبدیل شود و سپس تحویل می‌گیرد)

3. لایه‌ی شبکه وظیفه دارد یک بسته را که از مبدأ می‌رود به مقصد تحویل دهد. وظیفه‌ی مسیریابی را بر عهده دارد. مسیریابی که انتخاب کرد، گره‌ی بعدی مشخص می‌شود. سپس بسته را به Data Link می‌دهد و سپس تحویل می‌گیرد.

4. لایه‌ی Transport وظیفه‌ی End to End دارد. اگر پیغام بزرگ است به قسمت‌های کوچکتر تقسیم می‌شود و در گره‌ی مقصد بازبندی می‌شود. اگر بسته‌ها lost شدند، وظیفه دارد پیدا کند و از فرستنده بخواهد دوباره آن‌ها را ارسال کند. وظیفه‌ی جایبندی بسته‌ها را هم بر عهده دارد که جایبندی باشد: سرویس حمل

* گره‌های میانی فقط 3 لایه‌ی پایینی را دارند.

* گره‌های انتهایی هر 7 لایه را دارند.

hop-by-hop: گام به گام کنترل خط انجام می دهد. از وظایف Data Link است.

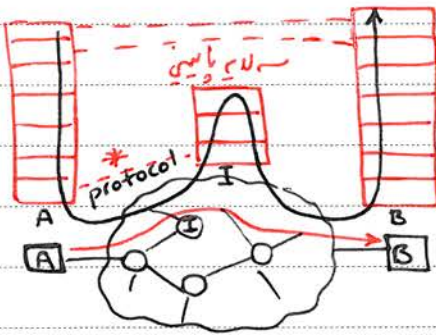
5. لایه session (یک ارتباط connection کنترل می کند): ممکن است از بره های انتهایی آدرس های منطقی برادارته باشیم نه فیزیکی. این تبدیل آدرس را انجام می دهد. شروع و خاتمه جلسات را مشخص می کند.

6. لایه ارائه وظیفه اش این است که نحوه نمایش اطلاعات را درست انجام دهد. اگر ما یک coding را منتقل کنیم و در coding مقصد یک زبان دیگر باشد، ارائه اطلاعات بهم می خورد. همی اطلاعات را به یک شکل واحد در می آورد، در برینه هم چه را به شکل مورد نظر برینده در می آورد. وظیفه ی رمزنگاری و رمز برداری را هم دارد.

7. وظیفه ی لایه کاربرد، ارائه سرویس به user است. بکنه به سرویس user است: $mail \leftarrow application$

نیاز user وظیفه ی آن لایه است.

* امنیت های امنیتی باید بینیم که intruder که گدایم لایه های توانه دسترسی پیدا کند. دنبال راه حل می زدیم که چگونه از این تهدیدات جلوگیری کنیم. اگر نمی توانیم از تهدیدات به طور کامل جلوگیری کنیم. حال اگر نفوذی اتفاق افتاد، چگونه detect کنیم. (Protection و Detection) پس ممکن است در لایه ی Data Link هم رمزنگاری کنیم.

دوره چهارم بالا، وظایف در مورد دوره های انتهایی است. **Protocol لایه فیزیکی:**

هر لایه ای برای این وظایف اش را به درستی انجام دهد با لایه ی همسایر خود توافق می کند. در لایه ی فیزیکی باید توافق کنیم با چه نرخ بیت ها را ارسال کنیم؟ coding چگونه است؟ هر بیت به چه شکل کوچی تبدیل می شود؟ ...
 ← توافق بین دوره ی مجاور

توافق باید روی رنگ زوج سیم هائیه صورت بگیرد. مثلاً این برای دریافت است و سبز برای ارسال است.

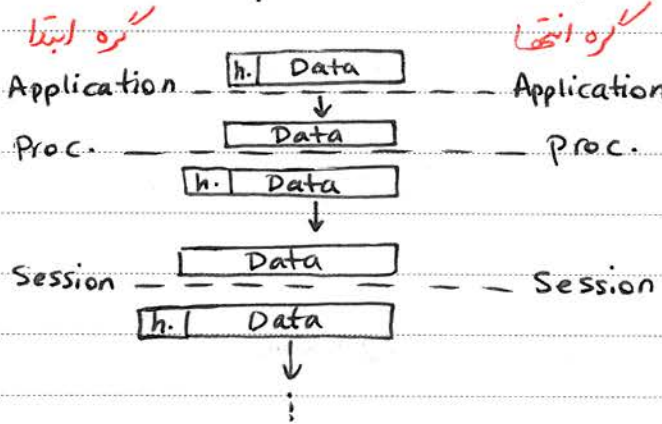
D.L. وظیفه ی framing را بر عهده دارد: هر بسته از کجا تا کجا را مشخص می شود. برای این، رمز frame ها را بتواند مشخص کند یک سری بیت های کنترلی با pattern خاص در ابتدا و انتهای stream بیت ها قرار می دهد. (مثل parity)

ممکن است مدیا فیزیکی با **multi access** باشد. در این نوع رسانه باید نفیصیم چه کسی ارسال کرده است، پس frame ها باید آدرس مبدأ و مقصد داشته باشند.

Data Link layer protocol: header و trailer را به ابتدا و انتها اضافه می کند. هر حقد حج آنها بیشتر باشد سر بار ایجاد می کند.

Protocol: توافق است بین دو لایه ای متناظر از دو سیستم که در این پروتکل تعریف می شود چه اطلاعاتی به عنوان header داده می شود و چه کارهایی باید انجام شود تا پروتکل بتواند سرویسش را فراهم کند. این داده ها چگونه پردازش شوند...

پروتکل FTP: انتقال فایل (سرور به کلاینت) کاربرد بررسی انجام شود چه کارهایی باید انجام شود و چه بیت های بررسی مورد نیاز است. (پروتکل لایه Application) **کاره انتها** (سرور به کلاینت) = انتقال فایل

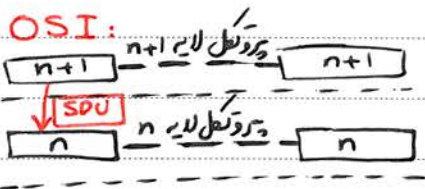

* هر پروتکل سرویس انجام می دهد!

مثال: n لایه، هر لایه h بیت اضافه کند و data خود D بیت باشد، کارایی سیستم:

$$\eta = \frac{D}{D+nh}$$

← دقیق تر این است که برای هر لایه برابر با جدا حساب کنیم و سپس برای محاسبه کارایی کل، کارایی هر لایه را در هم ضرب می کنیم.

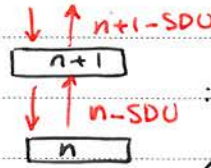
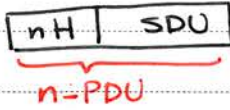
ریدر به نسبت به ریدر 7 لایه ای:

هر لایه ای بالاتر متناظر خودش در ارتباط است:

واحد اطلاعاتی پروتکل: header + data (protocol data unit)

در اینترنت IP: یک بسته IP درست می کند همان واحد اطلاعاتی لایه IP است.

← برای انتقال protocol data unit باید از لایه پایین تر سرویس بگیرد. لایه پایین تر اسم آن به service data unit می‌گذرد و به آن header خودش را اضافه می‌کند:

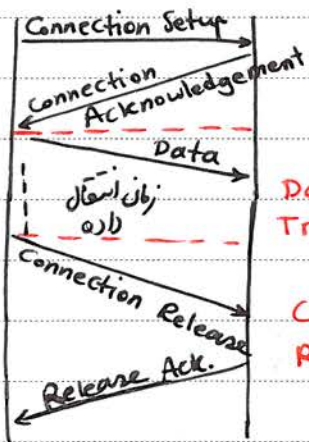
Service Data Unit به واحد اطلاعاتی ای که روی interface می‌گیرد.

* هر لایه برای لایه بالاتر می‌تواند سرویس‌هایی (با توجه به کیفیت) انجام دهد.

1. Connection Oriented Service Model: یکی لایه می‌تواند هر دو نوع سرویس را فراهم کند ولی حداقل یکی از این سرویس‌ها را ارائه می‌دهد.
2. Connection less " " :

اگر لایه‌ای روی سرویس‌هایی تنوع داشته باشد، لایه‌ی بالایی سرویس مورد نظر خود را انتخاب می‌کند.

1. اگر لایه‌ی بالاتر درخواست ارسال داده کرد (n+1 درخواست ارسال داده کرد برای لایه n+1 تماشاگر) این داده بلافاصله ارسال نمی‌شود. ابتدا به طرف تماشاگر درخواست داده می‌شود که این داده می‌خواهد برای تو ارسال شود یا نه.

Connection Setup
Data Transfer
Connection Release

* معمولاً سرویس‌های connection-oriented سرویس‌های قابل اطمینان هستند. (به دلیل بالا)

→ bufferها را آزاد می‌کنیم که در اختیار بقیه قرار بگیرد.

پس از تأیید درخواست ارسال:

لایه n، لایه n+1 می‌داند که مقصد وصل می‌کند = سرویس

1. پس از بردن درخواست ارسال: لایه n به n+1 منتقل می‌کند و او باید تصمیم بگیرد. (می‌تواند مدام درخواست دهد یا نه)
2. هیچ ارتباطی برقرار نمی‌شود و گریزده هیچ اطلاعاتی در مورد این که ارسال صورت می‌گیرد ندارد. تنها ارسال صورت می‌گیرد.

* در Connection-Oriented امکان ندارد مقصد انتخاب شود ولی Connectionless ممکن است مقصد را انتخاب کند. ممکن است مقصد خارج شده باشد از شبکه یا خاموش (down) شده باشد.

← در سرویس Connectionless اطمینانی وجود ندارد.

Reliable : مطمئن
Best Effort : بیشترین تلاش = غیر مطمئن (ممكن است انجام نشود، حتی با بیشترین تلاش)

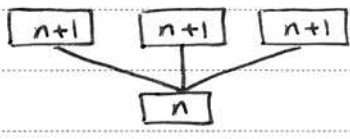
↓
لایه وظیفه اش را بر دست می انجام می دهد
ولی تضمینی به ما نمی دهد.

← در صورت پیدا کردن مقصد Data از بین می رود ولی پیغام خطای از دست رفتن Data اگر ما بخواهیم برامان ارسال می شود.
layer management

- هر لایه علاوه بر سرویس های وظیفه ای آسان آنها را بر عهده دارد، یک سری سرویس های جانبی هم در اختیار لایه بالاتر خود قرار می دهد:

- Multiplexing and Demultiplexing

اگر لایه n این سرویس را ارائه می دهد، اجازه می دهد به هر چقدر هم چندین entity از لایه $n+1$ از لایه n سرویس بگیرند:

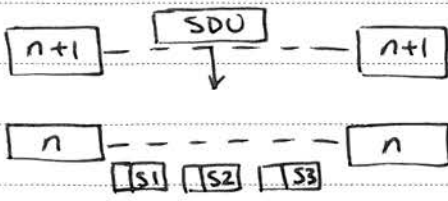

احتیاج به یک ID دارد. عمل multiplexing را با ID انجام می دهیم، زیرا باید بتوانیم داده ای هر کدام از entity ها را تفکیک کنیم. همین دلیل باید در header لایه n ، ID قرار دهیم. در گیرنده می توانیم این ID ها را هم از هم تفکیک کنیم.

- Segmentation and Reassembly

ممکن است در یک protocol لایه n ، برای Data Unit محدودیت اندازه بگذاریم. اگر Service Data Unit لایه بالاتر اندازه اش بزرگتر باشد چه کار باید بکنیم؟

1. اجازه ندهد Service Data Unit از بزرگتر از حد مجاز باشد.
2. لایه n ، Service Data Unit را به چند segment تقسیم می کند، در سمت فرستنده. در سمت گیرنده هم Reassembly انجام می دهد و Segment ها را بهم متصل می کند.

← اگر Connection less باشیم و یک segment از بین برود، کل data از بین می رود.
 ← اگر Connection oriented باشیم، با روش ها و مکانیزم های کنترل خطا (معمولاً وقتی داده ای را می فرستند، در حافظه نگه می دارند تا از رفتن داده توسط گیرنده مطمئن شوند) جریان می گیریم.

- Blocking and Unblocking

دفرستنده چند SDU را به یک PDU تبدیل می کنیم و در گیرنده دوباره به SDU تبدیل می کنیم.

Flow Control :

یکی از سرویس هایی است که لایه ها می توانند بدهند که معمولاً در لایه 2 (Data Link) یا در لایه 4 (Transport) انجام می شوند. به داده هایی که برای یک لایه n هستند و از یک مبدأ به مقصد می روند، یک **جریان ترافیک** می گویند. جریان ترافیک با یک نرخ یا سرعتی در حال گذر است. اگر گیرنده (لایه $n+1$) نتواند با سرعتی که داده ها می رسند، داده ها را پردازش کند (سرعت پردازش کمتر از سرعت رسیدن داده ها باشد) دچار تجمع داده می شویم. داده ها در **buffer** منتظر می شوند و بافرها و صف ها میزبانی می شوند و داده ها از بین می روند. پس همیشه سرعت رسیدن داده ها به گیرنده باید از سرعت پردازش داده ها کمتر باشد. به مکانیزمی که این حالت را تنظیم می کند **flow control** می گویند.

جریان ترافیک می تواند بین دو گره و یا **end to end** (مبدأ به مقصد) باشد. در حالت **end to end** لایه **transport** محل **control flow** را انجام می دهد. اگر بین دو گره باشد **hop by hop**، **Data Link** این کنترل را انجام می دهد.

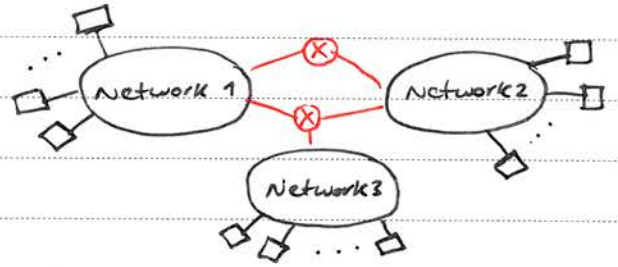
TCP/IP Model:

Application
Transport
Internet
Network Interface

Application Presentation Session
Transport
Network
Data Link
physical

OSI

مدل لایه‌ای، در شبکه‌های اینترنت استفاده می‌شود. یک مدل 4 لایه‌ای است:

گت‌وے / روتر: **Gateway / Router**؛ به طرز مفرمان در چند شبکه هستند. هر گره‌ای که می‌خواهد به شبکه‌ای وصل شود باید **Network Interface** داشته باشد. (هر گره‌ای که می‌خواهد به اینترنت وصل شود به شبکه وصل شود به **Network Interface** وصل شود.)

- * مثلاً وقتی با Dial-up به شبکه وصل می‌شویم، خط تلفن **interface** است.
- * تمام **Access layer** ها، **Network Interface** هستند.
- * هر گره‌ای که در شبکه با هم وصل کند، **Network Interface** است.

← در مدل TCP برای گره‌های میانی تالیف **Internet** بلا می‌رویم.

استاندارد رسمی: استانداردهای جهانی مثل ISO و ...

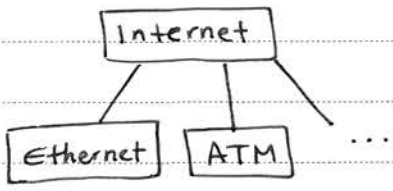
عرفی: استانداردهای defactor که به دلیل مقبولیت عمومی به صورت استاندارد درآمده‌اند. به علت استفاده زیاد از این شبکه‌ها، خودشان راه عنوان استاندارد قابل کرده‌اند در صورتی که توسط هیچ سازمان رسمی‌ای مدون نشده‌اند.
مثل استاندارد **Internet**

* در اینترنت فقط سرویس‌های لایه‌های **Transport** و **Internet** استاندارد هستند. برای **Application** و **Interface** خودکار بر تصمیم می‌گردد، یعنی قابل تغییر هستند. زیرموقفیت اینترنت هم همین است.

IETF: گروهی هستند ستاره‌ساز اینترنت که کارشان است تا کارشان بتوانند به رسمی‌ترین سازمان استاندارد استفاده کنند.

* Network Interface لایه ی Internet و هر شبکه ای می تواند باشد :

- TCP FTP : پروتکل انتقال فایل
- TCP SMTP : ایمیل
- UDP RTP : Real time
- TCP HTTP : اینترنت

نیاز پروتکل ها برای انتقال متفاوت است. مثلاً FTP به خطا حساس است و اگر یک بیت فایل هم تغییر کند، به دردی خورد. ولی پروتکل های Real time آن قدر وقت ندارند چون اگر بخشی از صورت یا ویدیو از بین برود، خیلی هم بی نهایت نبرای سگندن صوتی یک سگندن آنالوگ تغییر با زمان است **Sampling** می توان در تبدیل آن به دیجیتال تخمین زد.

Sampling:

کوآنتیزه می کنیم، خطا دارد. در گزیده باید تبدیل (دیتال) به آنالوگ دوباره می سگندن آنالوگ تبدیل می شود: اگر از یک سگندن با بین ندرم عبور می دهیم که تری ها از بین روند.

اگر Sample ها با به توقع می بریزد نرسانیم و زمان بندی را رعایت نکنیم، صدا تمز یا کند می شود. یعنی در سیستم های Real time زمان بندی بسیار مهم است.

حساس به دقت : در لایه ی transport به وسیله ی پروتکل **transmission control protocol (TCP)** **Reliable** می شود. **Application**

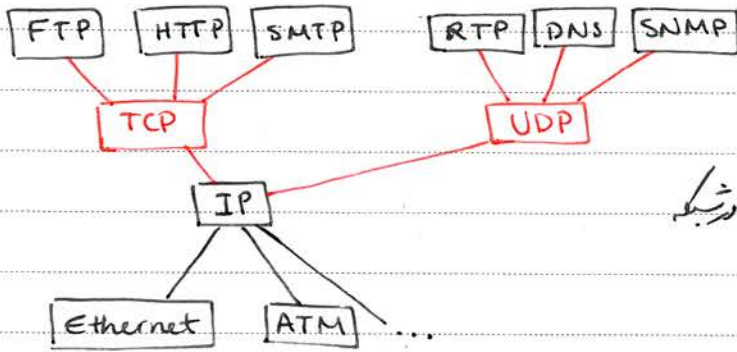
حساس به زمان بندی : TCP یکسری پرولزش ها در مبدأ و مقصد روی داده انجام می دهد تا ترتیب داده ها عوض نشود. که باعث کند شدن سرعت ارسال می شود و کم شدن کیفیت سرویس را به دنبال دارد. ← **applications** های که به **delay** حساس هستند یک سرویس دیگر توسط اینترنت اختصاص داده می شود:

User Datagram Protocol (UDP)

که مطمئن نیست و تضمین نمی کند، ولی مکانیزم کنترلی ندارد و سر بارش کم است و سرعت بالاتر است.

DNS query می دهد **DOMAIN Name** را به **IP Address** تبدیل کند. این پیام (query) خیلی کوتاه است و اگر نخواهد از TCP استفاده کند، سر بار ممکن است نسبت از حجم خود راه باشد. UDP هم تضمین

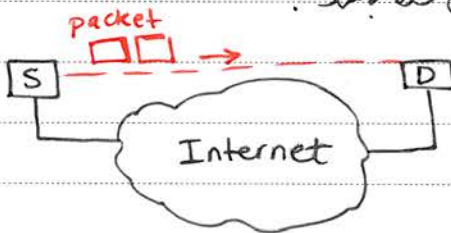
می‌کند. خود DNS منتظر دریافت جواب می‌ماند. پس خود سیستم کنترل دارد و نیازی به تضمین دستی جواب ندارد.
 ← استفاده از UDP

* وظیفه‌ی IP انتقال بسته‌ها به صورت connectionless و شبکه اینترنت می‌باشد.

TCP: Connection oriented, reliable است

و واحد اطلاعاتی که منتقل می‌کند بایت است. وقتی application از TCP استفاده می‌کند باید ابتدا ارتباط برقرار کند و آدرس گیرنده را بدهد. TCP یک connection بین مبدأ و مقصد برقرار می‌کند. بعد از انتقال Application، bytestream به TCP می‌دهد. مانند این که یک port از مبدأ به مقصد وصل شده باشد:

عمل **write**: دانن به TCP، به تریه منتقل کند. TCP داده‌های Application که می‌گردد را با فر خود ترکیب می‌کند تا به یک اندازه‌ی معقول (segment) برسد که بتواند آن را ارسال کند. یک segment حداکثر اندازه اش به اندازه‌ی یک بسته است (64 KB). اگر Application بیشتر از این اندازه به طور مداوم داده بدهد، TCP آن را تقسیم می‌کند.

* پس آن چیزی را که ما write می‌کنیم، همان را عیناً دریافت می‌کنیم ولی TCP ترتیب را بهم نمی‌زند.
 * رمزبندی این که از کدام بایت تا کدام بایت یک پیغام است با خود Application است.

- در دو حالت TCP ممکن است segment ای بفرستد که اندازه اش از max segment size کمتر باشد:

1. صبر TCP طولانی می‌شود و داده‌ای از طرف App نمی‌آید، پس آن را می‌فرستد.
2. App، TCP، را مجبور می‌کند که داده‌ای را بلافاصله ارسال کند.

Multiplexing: هر Application وقتی می‌خواهد به TCP وصل شود باید یک port number انتخاب کند.

هر source برای برقراری connection علاوه بر آدرس گیرنده به port app. نیز نیاز دارد. یا خودش port No. انتخاب می‌کند یا خود سیستم عامل این کار را انجام می‌دهد.

بیت کنترل خطا: دارد.

best effort : UDP
connectionless

واحد اطلاعاتی اش پیغام (message) است. محدودیت سایز آن به اندازه ی بسته IP (64KB) است.
اگر پیغام بزرگتر باشد، خود App باید این پیغام را به قسمت های کوچکتر تقسیم کند. از دید UDP هر پیغام یک
موجودیت مستقل است و ترتیب و... را خود App باید مدیریت کند.
مثل TCP سیستم multiplexing را می دهد.

* روی کل پیغام یک بیت کنترل خطا دارد و پیغام که خطا دارد دور ریخته می شود و به لایه ی بالاتر فرستاده نمی شود.
(optional)

best effort, connectionless : IP

واحد اطلاعاتی packet است.

TCP ارسال مجدد (در صورت خطا) دارد.
UDP پیغام را از دست می دهد. گزینه خود بازسازی کند.

در داخل header اش یک پورتکل دارد، مشخص می کند داده را TCP ارسال کرده است یا UDP که در
مقصد به TCP بدیم یا به UDP و سپس با port no می فهمیم که مال کدام App است.

packet sniffing : روی router شبکه رفته و packet ها را گوش کنیم یا کپی کنیم.

* آدرس که به تیره های دهیم باید یک آدرس سرسری باشد که 32 بتی است. برای ساده غایش
آن را به 4 عدد 8 بتی تقسیم کرده اند که هر عدد را درصنای 16 نشان می دهند.

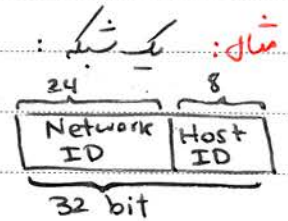
یک مجرده ی عددی خاص به آنها می دهند. (از یک عدد تا یک عدد)
پیشوند آدرس (prefix) معروف شبکه است.

شبکه اینترنت از اتصال شبکه های کوچکتر به وجود می آید که از طریق Network Interface بهم مرتبط هستند.
آدرس که به کامپیوترهای روی یک Network اختصاص می دهیم یک range خاص دارد.

prefix شبکه همیشه ثابت است. به قسمتی که ثابت است **Network ID** و قسمت دیگر **Host ID** می گویند:

78.100.10.0 تا 78.100.100.255

$= 78.100.10/24$
 نشان می دهد که چند بیت ثابت
 (prefix) است.

Network Mask ← غایت دیگر:

بیتی را صفر می گذاریم. به جای **Network ID**، 1 می گذاریم

فایده: اگر یک router در خارج از شبکه، بسته ای را دریافت کند، مال یک شبکه باشد، کافی است بسته را با **Network Mask**، **and** کنیم. قسمت **Host ID** حذف می شود (چون با صفر **and** می شود). بعد نگاه می کند به **Network ID** که بخواهد مال کدام شبکه است. **Masking =**

- * بیت صفرم آدرس خود شبکه است.
- * آدرس که تمام بیت های **Host ID** را است، بسته ای **broad cast** است، یعنی اگر به آن آدرس فرستاده شود، به همه **Host** ها می رسد.

← اگر **Host** نخواهد بسته ای را به **Host** دیگر بدهد باید از طریق **Net** بدهد. تمام **Host** های که در یک شبکه هستند از دید لایه 3 اینترنت گروهی محاوره محسوب می شوند و نیاز به مسیرهای ندارند. برای این که بتوانیم نیاز به مسیرهای لایه 3، گروهی مبدأ، آدرس خودش و **Network Mask** اش را نگه می دارد. با آدرس گرفته **Mask** انجام می دهد و آدرس مقصد روی همان **Net** است. نیاز به مسیرهای ندارد ولی اگر روی همان **Net** نیست باید آدرس را به **gateway** بدهد تا مسیرهای کند.

اگر داخل همان شبکه بود، **Network Interface** می دهد تا به گروه مقصد تحویل بدهد. **Network Interface** آدرس های **IP** را نمی شناسد چون آدرس های شبکه ای هستند، آدرس گروه های روی **Net** را می شناسند.

Physical Add. شرکت سازنده قرار می دهد. (در **Ethernet** 48b است. معمولاً در بسته 16 بایتی می دهند).

Network Add. **IP** آدرس.

Network Interface آدرس فیزیکی را می شناسد، پس باید تبدیل آدرس (از **IP** به فیزیکی) انجام شود.

(ARP) Address Reservation Protocol: این تبدیل آدرس را انجام می دهد.

در Ethernet، هر گره داخل خوش یک جدول درست می‌کند (R-table). هر جدول دو قسمت دارد:

IP Add.	MAC
78.100.10.20	...

هر Host موقع فرستادن بسته به این جدول مراجعه می‌کند تا ببیند آدرس physical را دارد یا نه، اگر ندارد یک پیغام به نام ARP Request در شبکه broadcast می‌کند. هر Host ها این پیغام را می‌گیرند این پیغام می‌گوید که من خواهم بدانم کامپیوتری با این IP Add. چه physical آدرسی دارد. آن کامپیوتری که IP اش یکی است response می‌دهد و آدرس فیزیکی اش در این جدول قرار داده می‌شود و از این به بعد مشخص است.

Network Security

کلیات اینترنت به دو قسمت تقسیم می‌شوند:

- 1- **تهدیدات روی Host:** از شبکه استفاده می‌کنند برای این که روی کامپیوترها اقدامات مخربانه را انجام دهند. مثل ویروس، worm، trojan. ویروس خود را به packet یا پیغام می‌چسباند و وارد سیستم می‌شود. مثلاً به اخیل worm خورشان، خود را منتقل می‌کند، port از درون سیستم را پیدا می‌کند و copy می‌شوند و خود را اجرا می‌کنند. * **تهدیدات روی Network:** مخربیت Server را فحش می‌کنند و نمی‌گذارند بسته‌ها به مقصد برسند.

- (1) محرمانه بودن data را تهدید می‌کند و نظایر آن می‌زند فقط می‌خواهد اطلاعات را بدست بیاورد
- (2) تغییر درستی روی data (integrity)
- (3) داده‌هایی که می‌رسند را دستکاری کند از سرورس جلوگیری می‌شود: Hacker (حالات معانفت از سرورس)

* اسب Trova: خوش را به یک برنامه اجرایی می‌چسباند. اگر برنامه اجرا شود آن هم اجرایی می‌شود (Trojan)

راه‌های جلوگیری:

1. با شناختن virus‌های شناخته شده، فایل‌ها را scan می‌کنیم. برای worm‌ها از firewall استفاده می‌کنیم. (با بستن port های TCP یا UDP)
2. اگر در router، packet sniffing انجام دهیم می‌توانیم داده را دستکاری کنیم.
3. در لایه‌های مختلف می‌توانند این کار را انجام دهند: لزوماً راه‌هایی می‌توان نفوذ کرد. مثلاً در لایه Transport یک نفر مرتب درخواست برقراری ارتباط دهد. server هم connection‌ها را باز کند و دیگری می‌تواند به سرور سرورس بدهد. یا در لایه Application می‌توانیم رفتار App را بسنجیم و سرش را شلوغ کنیم که دیگر نتواند به درخواست‌ها پاسخ بدهد. برای مقابله اگر pattern رفتار attacker را داشته باشیم می‌توانیم جلوگیری کنیم. مثلاً یک port باز می‌کنند و یا تعداد درخواست هم زمان را یک می‌کنند.

Application:

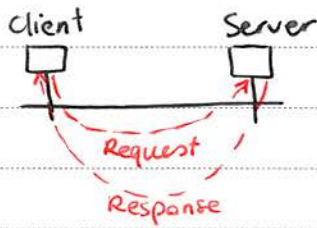
برنامه‌ای که در لایه‌های انتهایی پیاده‌سازی می‌شود (در سیستم‌های انتهایی) و سرویس‌هایی را برای کاربران فراهم می‌کند. سیستم‌های انتهایی Host یا نیز application ها هستند.

سیستم‌های انتهایی با هم تبادل اطلاعات برقرار می‌کنند تا سرویس فراهم شود (وظیفه application)
* web server ↔ web client

1. مدل Client-Server:

Server: سرویس دهنده، source داده و فراهم کننده داده‌ها
Client: مشتری، مصرف کننده
این مدل، app. ها در نقش می‌پذیرند

Server هیچ سرویسی را برای Client نمی‌فرستد مگر این که Client درخواست کند.

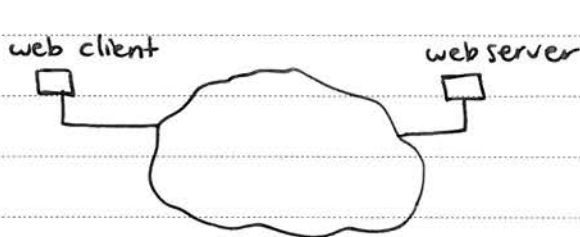
2. مدل Peer-to-Peer (P2P):

همه‌ی کلیدگیر هستند. یکی Client نسبت دیدنی Server. در این مدل هم از کلیدگیر هستند. هم Client و هم Server هستند. نمی‌تواند pure پیاده‌سازی شود و یا ترکیبی (Torrent, BitTorrent و ...)

3. مدل Hybrid:

مدل ترکیبی از مدل بالا!

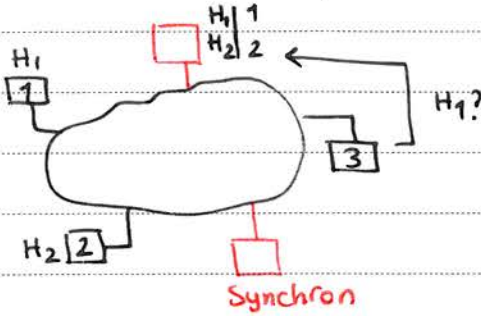
* هر App. باید یک مدل از سه مدل بالا را داشته باشد تا پیاده‌سازی شود. اکثر Client-Server (اینترنت)

مثال: (world wide web) www
معمولاً server ها، در IP ثابت دارند و شناخته شده هستند!

P2P: از نظر آدرس IP, Port No. هیچ کمبودی ندارند. هر کس در توان خودش اطلاعات را جمع کرده است در اختیار بقیه می‌گذارد. این نوع شبکه خیلی reliable نیست چون ممکن است سیستم با بیایند و بروند. وقتی سیستمی خارج می‌شود با تمام اطلاعاتش خارج می‌شود.

Hybrid: هر کس دارد می‌شود اولین Server را پیدا می‌کند. یکسری داده برای به اشتراک گذاری دارد و با استفاده از یک hashtable درست می‌کند. این hashtable ها را به Server می‌دهد:

Server به 3 می‌گوید که چه سیستمی مراجع کند. اگر هر کدام از سیستم‌ها خارج شوند، یکی یکی به هم مراجع می‌کند.

* همه App. ها داده‌ای را از یک سیستم انتهایی به یک سیستم انتهایی منتقل می‌کنند. لایه‌ی Transport این داده را حمل می‌کند.

نیازهای Application:

- 1. throughput** چقدر نذردهی یا چقدر باید نیاز داریم.
- 2. Data loss** چقدر انتظار از بین رفتن داده‌ها را داریم؟ (100% reliable $\Rightarrow$ 0 Data loss)
- 3. Timing** آیا App. زمان بندی را رعایت می‌کند؟ (داده صوتی 1. تا 200ms تاخیر)
(برای App. باید زمان بندی داشته باشیم.)
- 4. Security** امنیت داده‌ها تا چه حد مهم است؟

* بعضی از این ویژگی‌ها را لایه‌ی transport می‌تواند فراهم کند. برای این نیازمندی‌ها، App. انتخاب می‌کند چه سرویسی بگیرد.

	Throughput	Data loss	Time sensitivity	مثال :
File Transfer	0 (بستگی ندارد)	✓	x	
E-mail	0	✓	x	* در سرویس offline، timing مهم نیست!
Web Document صفحه وب	0	✓	x (in (ms) Order)	
real-time audio / video	audio: 5 kbps ✓ Video: 10 kbps - 5 Mbps از نظر کیفیتی و اندازه مهمی	x loss-tolerant (up to 3%)	✓ (under 100ms)	

real-time: داریم از روی شبکه نگاه می‌کنیم. پس از آن در real-time محسوب نمی‌شود.
interactive: در طرفی است. در حالتی که interactive نباشد می‌تواند بیشتر از 100ms تأخیر داشته باشد.
 ولی باید تأخیر همی packet ها کم باشد.

interactive game	✓	x loss-tolerant	✓	
instant message (chat)	0	✓	✓	(بستگی دارد به order بیشتر آنرا نمی‌تواند باشد!)
Stored audio/video مثل یک file transfer می‌ماند!	0	x loss-tolerant	x	(few seconds)

* شبکه‌های اینترنت در ابتدا برای انتقال داده طراحی شدند زیرا انتقال اطلاعات multimedia پس از آن زمان باید انتقال داده نگاه می‌کردند که data loss برای آن مهم بود پس TCP را داشتند که مطمئن بود. UDP برای کاربردهایی بود که حجم کم دارند و نمی‌خواهند سر بار TCP را تحمل کنند زیرا TCP دارای Connection است. بعدها سرویس‌های multimedia اضافه شدند، ترجیح دادند از UDP استفاده کنند زیرا سریع است.

TCP

UDP

Connection - Oriented	Connectionless
reliable	best effort
flow control	non flow control
congestion control	" congestion control: <i>نمی‌تواند از دسترس</i>
doesn't do:	doesn't do:
timing	connection setup
minimum throughput guarantees	reliability
security	flow and congestion control

در UDP داده Application بلافاصله به شبکه می رود.

آن کارهایی که انجام نمی دهند را می توانیم در لایه Application انجام دهیم. یک copy می گیریم از داده و سپس می فرستیم که اگر داده مطمئن نرسید بتوانیم دوباره بفرستیم. TCP هم همین کار را می کند.

buffering، برای throughput به کار می رود.

Public Domain Applications:

e-mail (SMTP)
web (HTTP)
file transfer (FTP) } TCP

Internet Telephone (RTP, SIP)
DNS (DNS)
Network Management (SNMP) } UDP

سرویس Web و پروتکل HTTP :

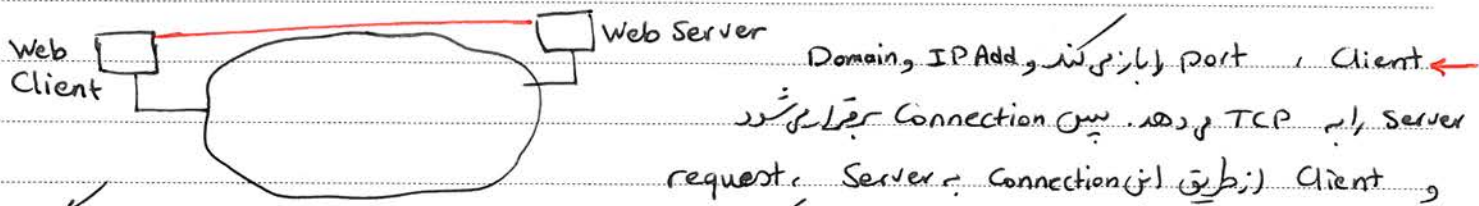
پروتکل HTTP برای انتقال صفحات وب استفاده می شده است.

Web Server } Client-Server مدل
Web browser }

object در وب منتقل می شود. پس صفحات وب object هستند. هر کدام از این object ها را آدرس می دهیم که آن URL می گویند: www.aut.ac.ir/ceit/Logo.jpg
object

Object: Java Applet (Server می فرستد سمت Client تا آن جا اجرا شود)، عکس، متن و...
فایل HTML: وقتی آدرس را می زنیم URL سایر object ها هم می آید: اول صفحه می آید، بعد عکس ها و متن ها این ظاهر می شود.

Client باید Server، request بدهد. HTTP از TCP استفاده می کند، پس باید یک connection ایجاد شود. Server باید آماده تر فین رخواست باشد، یعنی connection با ایجا می کند و یک port (80) باز می کند و روی این port گوش می کند. default port 80 است.

Server را به TCP می دهد. پس Connection برقرار می شود و Client از طریق این Connection به Server request می دهد. پاسخ request همان object است که در جواب URL مشخص می شود و به Client برمی گرداند و پس Connection بسته می شود.

HyperText: یک سری کلمه که link می شوند. browser های اولیه فقط text بودند و بعد ها با فرمتی شدند که www ! HTTP یک پروتکل است. یعنی کاری ندارد که Client در مانده قبل هم request داده بود. یعنی به ازای request ها پاسخ می دهد و پس Connection را می بندد. یعنی اگر Client همین request اول یک request دیگر هم بدهد و یا connection قطع شود نمی تواند وضعیت Client را داشته باشد و باید دوباره کار کند. پروتکل هایی که وضعیت را نگه می دارند **Stateful** هستند. TCP هم Stateful است و کلاً دارای Connection ها، state را نگه می دارند.

Nonpersistent: به ازای هر object و connection را باز کنیم و پس می بندیم. صلبه امری ندارد که از TCP نهایت بهره را ببرد. ممکن است تا آخر دریافت بیایز زیاد شود.
Persistent: برخلاف بالا، یک connection باز کنیم و اکثر Object ها را بگیریم. یعنی روی یک connection چند درخواست بدهیم. چون زمان های توانند با هم overlap شوند، زمان کاهش پیدا می کند (RTT) ← جا با هم همیشگی پیدا می کنند.

WWW (World Wide Web):

link ها مثل آدرس گیت های می شوند که به هم متصل هستند. از پروتکل HTTP استفاده کردند این پروتکل object ها را request می دهد توسط URL! صفحه اصلی به فرمت HTML می آید و مشخص می شود چند object دارد.

* **سبب** باید بر اساس توافق بین طرفین کار کنند (چون تریبل است): TCP/IP, OSI, ISO

Internet Activity Board (IAS):

فعالیت های، زیرمینه اینترنت صورت می گیرد با هم هماهنگ کنند.

1. **Internet Engineering Task Force (IETF):**

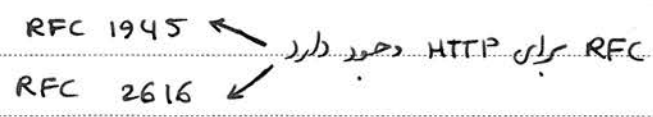
برچه است که اگر نخواهیم کاری از زمینه اینترنت انجام دهیم به آن مراجعه می کنیم. مربوط به مهندسی و ساخت است. جلونی نحوه وری از اینترنت را مطرح می کنند.

2. **Internet Research Task Force (IRTF):**

کارهای تحقیقاتی و مطالعاتی است. باسبب مشکلات در آینده نگری می کند و می گوید در آینده باید چه کارهایی انجام شود و...

Request for Content (RFC):

افراد می پرسند که در این زمینه چه کارهایی می شود انجام داد.

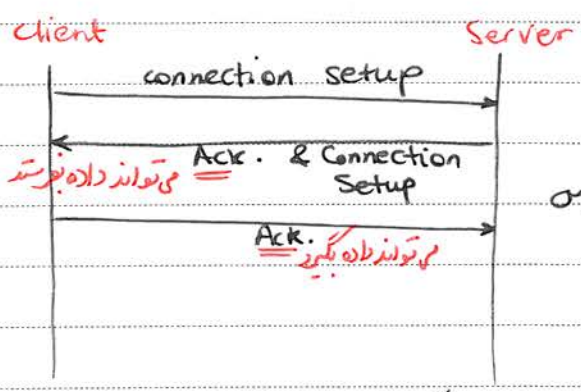
* RFC قوانین دارند که این کار را انجام بده، این پروتکل را دریافت کردی ...

← برای خواندن RFC ها، یک RFC داریم که قوانین آنها را تعیین می کند. مثل کتاب قانون است.

3-way handshaking:

برای ایجاد connection در TCP: ابتدا Client درخواست به Server می دهد. Server Ack می دهد.

درخواست برقرار connection را پاسخ داد.

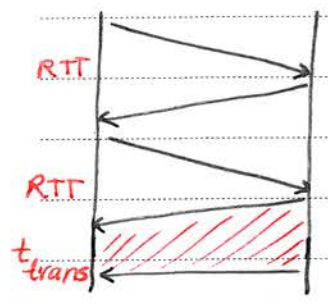
* Client همراه Ack می تواند داده هم بفرستد.

در نتیجه پیام رد و بدل شد. عمل خوشامدگویی انجام می شود. سپس Connection برقرار می شود.

Handshaking Signals: سیگنال های تشریحی

یک زمان رفت و برگشت طول می کشد. آن Round Trip Time (RTT) می گویند.

← برای رفتن هر object در RTT و یک t_{trans} طول می کشد. بسته به حجم object دارد.

مثال: n تا obj داریم، چقدر طول می کشد؟ $(n+1) \times 2RTT + \sum_{i=1}^n t_t(i)$

* وقتی می گویم connection oriented، یعنی لایه n+1 مابین لایه n+1 مقصد وصل می کند.

اشکال nonpersistent Server: با connection با از بین بردن Client، اگر Client از این منابع استفاده نکند، هزینه نبارده سازی Server بخورد. بالا می رود و Server را پیچیده تر می کند.

HTTP : منبع پیام دارد : Response (Server) , Request (Client)

Request :

1. Request line : Method : GET /somedir/page.html HTTP Version: HTTP/1.1
 HEAD, POST, PUT, DELETE ← can be

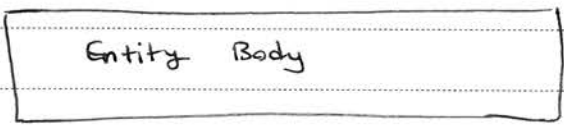
2. Header lines { Host : www.someschool.edu : Server address
 User-agent: mozilla/4.0 : Client Application
 Connection : close بین از سرآیافت با منبع . conn . نام کنیم ؟
 Accept-language : fr دفعه را با چه زبانی سرآیافت کنیم ؟

3. Entity body {

HTTP Request Message : general format

* در cr و lf یعنی Header lines تمام شده اند .

- Head : سرآیافت است و برای debugging است . با منبع در وی Entity body آن خالی است
- Post : درخواست هر چه request یک سری اطلاعات هم server . اصطلاح search در Entity body که نداریم
- Put : درخواست object از سمت Client : upload server
- Delete : object از سمت server حذف می کنیم

Response : 1. status line : HTTP/1.1 200 OK ... آیا URL را درستیم یا نه ؟

2. Header lines { Connection : close
 Date : Thu, 06 Aug 1989 12:00:15 AM :obj . تاریخ ارسال
 Server : Apache/1.3.0 (Unix) : Server Application (web server?)
 Last-Modified : Mon, 22 June 1998 : آخرین باری که update شده است
 Connection-length : 6821 : data طول
 Connection-Type : text/html : data type

3. Entity Body { data, data, ...

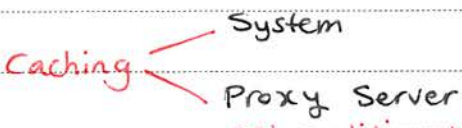
200 OK: request is successfully responded.

301 Moved Permanently: این object ای که request داده ای به طور دائمی از این server رفته است.

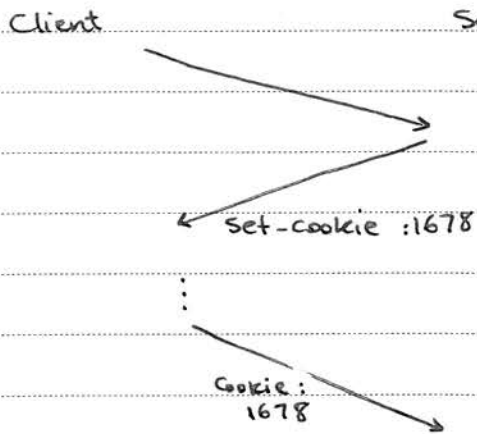
400 Bad Request: request داده شده فرمت request را رعایت نکرده است.

404 Not Found

505 HTTP version not supported

get conditionally: last modified قبل از این یا بعد از این بود نیست

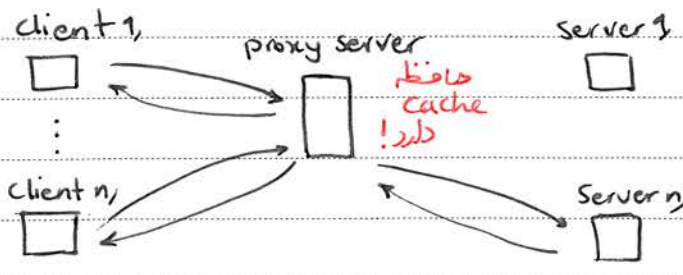
: Cookies

HTTP یک پروتکل stateless است، ولی app. ها نیاز دارند کارهای خود را بنشانند و برای این علامت مندی یا سیخ بدهند. با استفاده از cookies، app. ها می توانند وضعیت را نگه دارند. وقتی client به server درخواست می دهد، اگر server او را شناسد یک cookie برایش برمی گرداند. استفاده از cookie اختیاری است برای حذف از تکنیک های aging استفاده می شود. مثلاً اگر پس از شش ماه با این cookie کسی به این سایت مراجعه نکرد، پاک می شود.

: Cache

معمولاً در proxy server، caching انجام می شود. واسطه بین client، server است.

از proxy برای filtering و محدود کردن زمان و... هم به کار می رود. معمولاً در caching استفاده می شود. cache بهمان است و نباید در کلرد شما تغییراتی ایجاد کند. web cache وظیفه دارد صفحاتی را که client ها به آن خیلی مراجعه می کنند، ذخیره می کند. به همین دلیل سرعت را بالا می برد و از طرفیت هتر استفاده می کند زیرا لازم نیست درخواست تا سرور برود و برگردد. proxy از دید Client های server است و از دید server های Client است.

صفحات به طور dynamic تغییر می کنند و ممکن است اطلاعات cache با server فرق کند.

proxy می تواند از modify و trans استفاده کند تا این عملگر در اواخر انجام دهد.
 * استفاده از proxy ، optional است ، user می تواند انتخاب کند که از cache استفاده شود یا نه
 خرد browser ها هم گاهی cache دارند . تنظیمات proxy دست user نیست ولی می تواند در
 request اش بگوید که نمی خواهد از cache استفاده کند .

Conditional Get :

proxy برای server می فرستد : (صورتی که تاریخ modify از آن تاریخی که من دارم بزرگتر است برایم بفرست

GET /.../ HTTP 1.1

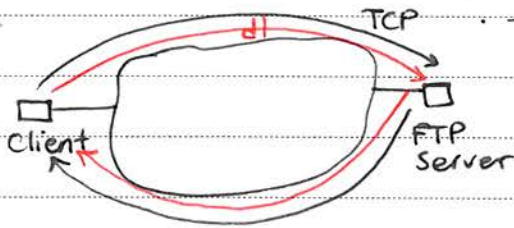
:

if-modified-since _____

اطلاعات cache معتبر است .
 304 not modified

FTP Servers : روی port 21 یک اتصال برقرار می شود . سپس تصدیق هویت انجام می شود .
 از آن جا که user ، pass ، text هستند می توان آنها را گوش کرد ، به همین دلیل باید اتصال TCP &
 secure کنیم (با استفاده از ssl لازم محل)

هنگامی که FTP اطلاعات کنترلی (command) می فرستد ، روی همان اتصال TCP منتقل می شود ولی وقتی
 می خواهد download یا upload کند ، اتصال دیگری ایجاد می کند .

به این مدل ، اطلاعات کنترلی و داده از اتصال های مختلف
 منتقل می شوند out-of-band می گویند . در صورتی که هر دو
 از یک اتصال منتقل شوند in-band نامیده می شوند .

مزیت های out-of-band :

- ممکن است اتصال یک داده طویل بگیرد و ما نمی توانیم در حین اتصال command بفرستیم .
- می توانیم درخواست دریافت صدفای را هم زمان داشته باشیم (به دلیل ایجاد اتصال های جداگانه)

USER
 PASS
 LIST
 RETR
 STORE

list فایل های server را می دهد . می توانیم dir عوض کنیم !
 برای download است . بر روی همان dir که هستیم !
 برای upload است .

{ stateful
 به صورت text

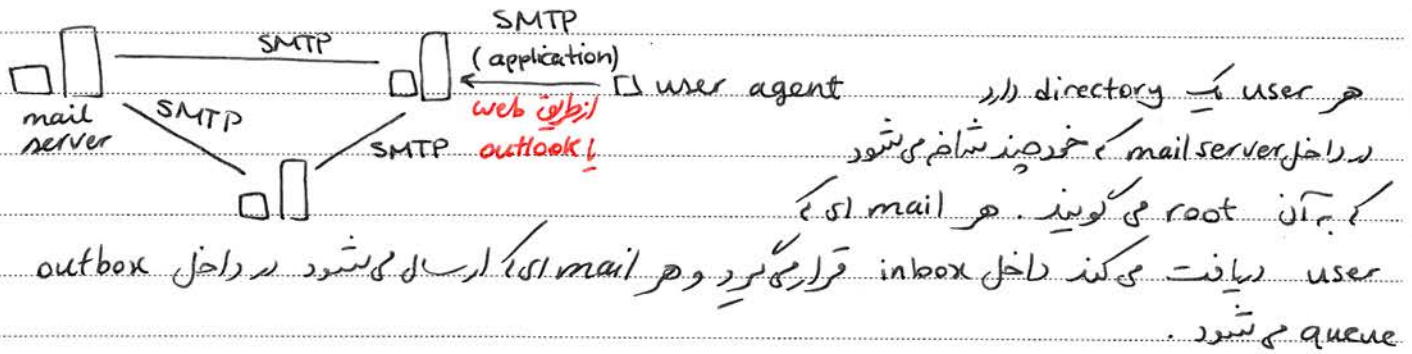
هر command ای که فرستاده می‌شود، برای این که client نتواند بشود یک status code دریافت می‌کند.

مثال:

USER	ALI	→	331	Username OK, Password required
PASS	12345	→	125	dataconnection already open
		→	425	cannot open data connection

* برای FTP سرورهای، فایل‌هایی دارند که نیاز به pass ندارد، anonymous user تعریف می‌شود.

E-mail:

* خود app ها، طوره اتوماتیک هر format دیگری را به این format تبدیل می‌کند. SMTP

7-bit ASCII متن داخل email

وقتی یک mail می‌خواهد ارسال شود یک TCP connection باز می‌کند و شبیه client و server عمل می‌کند در inbox می‌ماند تا user agent، inbox اش را بخواند.

روش‌های access به mail server:

post office protocol: POP3 RFC 1939: زمانی که server شما را آید می‌کند، کل inbox شما به agent انتقال می‌یابد.

Internet mail access protocol: IMAP RFC 1730: تصور inbox داخل server را می‌بینید. یعنی باید تمام internet وجود داشته باشد. برای کسانی که PC خود را تغییر می‌دهند.

Web: شبیه IMAP است ولی در خود mail server هستید. این بار inbox را درخواست می‌کنیم.

HELO
MAIL FROM
:

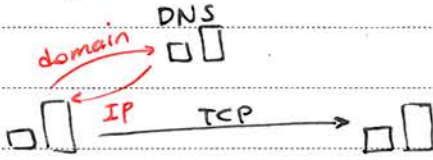
* RFC 822 برای SMTP می باشد.

DNS (Domain Name System):

این app توسط ریبر app ها استفاده می شود. آدرس های که ما استفاده می کنیم domain name هستند:

www. aut. ac. ir

در اینترنت وقتی می خواهیم TCP Connection برقرار کنیم باید IP Address استفاده کنیم. پس یک سرویس direct کردن باید داشته باشیم که domain ها به IP Add تبدیل شوند.

در IP Address هویت است.

Default Gateway اگر نداشته باشیم فقط رزیم خودمان هستیم. DNS هم نداشته باشیم هیچ کس را نمی شناسیم. **مورد نیاز است!**

local DNS: آدرس های که کاربرد را در آن قرار می دهند. در local networks آدرس های داخلی خود را قرار می دهند.

(1) DNS مکانیزم ساده مراتبی دارد: www.google.com

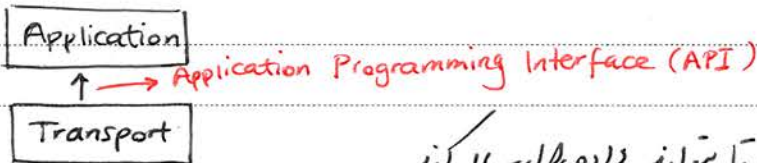
(2) host aliasing: ممکن است یک web site چند domain name داشته باشد. یک اصلی و دیگری

alias هستند: www.google.com
google.com

1) نا مطمئن UDP

2) مطمئن TCP

دوسرویی لای transport:

Application نیاز از سرویس UDP و TCP استفاده کند باید ابتدا یک socket بر وجود بیاید تا بتواند داده ها ارسال کند. UDP و TCP هر دو port number نیاز دارند.

* در باز کردن socket باید الزاماً مدل Client-server رعایت شود پس از باز شدن دیگر برای Transport **UDP or TCP** اهمیتی ندارد که مدل App چه باشد:

Server Client

create socket
port = x

Server باید Socket را قبل از Client باز کند. اگر بعد از Client باز کند ارتباطی برقرار نمی شود زیرا Client درخواستی دارد که هنوز آماده نیست!

Client باید آدرس IP سرور و شماره port را بداند.
 شدد default و پ سرور مشخص است. اگر با سروری نویسیم باید Port اش را به Client بدیم.
 Server پس از باز کردن port گوش می کند و آماده دریافت است.
 Client باید آدرس مقصد و Port سرور را بداند.

UDP Socket Programming:

Client نیز socket را به وجود می آورد. اگر port number را مشخص نکنیم، سیستم عامل از App های خود یک port no. می دهنند. Server هم لازم نیست شماره port را بداند.

Server
 :

Client

پس یک datagram (connection-less packet) درست می کند.

create socket
 port = y

↓
 Create datagram → send to (IP, x)
 with Server IP
 and Port x

receives
 :

درگیر نیست آدرس IP و Client Port در فرستادن data به سرور می رسد و سرور از آن استفاده می کند. و سپس برای Client می فرستد.

اگر کار App تمام شود در خود port اش را close کند، port آزاد می شود و در اختیار بقیه قرار می گیرد.
 اگر App از بین برود خود سیستم عامل منابعش (از جمله port) را آزاد می کند.

TCP Socket Programming:

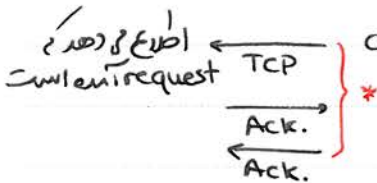
Server
 :
 Listen

Client

سرور گوش می کند و آماده است Client درخواست بفرستد.
 در UDP به محض از شنیدن داده می فرستد و دریافت می کند.

create socket
 port = y
 ↓
 request for
 connection setup

باید پس از دادن request منتظر بماند آن بماند.
 request یعنی به TCP گفته است که یک connection با این آدرس و شماره Port به وجود بیاورد.

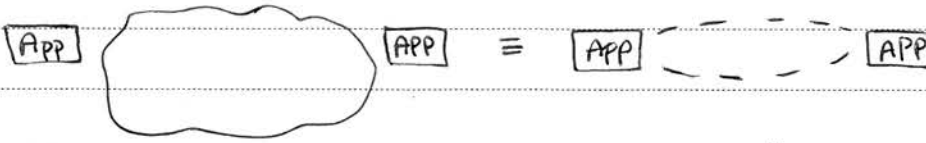

* به پیغام کنترلی قبل از تبادل data برقرار می شود. از این جا به بعد شبیه UDP است. با این تفاوت که TCP روی این ارتباط کنترل خطا دارد.

لایه ی Transport :

وظیفه ی حمل سرویس های بین دو app. لایه ی Transport دارد.
ارتباط منطقی بین دو app. ایجاد می کند (این کارها از دید لایه ی app مخفی می ماند).

یک دید منطقی بین دو app. بر وجودش آوردیم. دو app. احاطه می کنند مستقیماً در ارتباطند.

با تاخیرها حساسند delay sensitive : DNS , real time

Application ها دوست دارند

قابلیت اطمینان برایشان مهم تر از تاخیر است.

reliable

best effort

پس لایه ی transport در سرویس ارائه می کند

وظایف لایه ی Transport :

1. باید بتواند به طرز مناسب چند app. سرویس بدهد multiplexing

از بحام Congestion : مجموع جریان های ترافیکی عبوری از یک لینک فیزیکی از ظرفیت آن تجاوز کند.
روی یک لینک فیزیکی ممکن است به طرز مناسب چند جریان ترافیکی عبور کند. اگر از ظرفیت لینک بیشتر شود، حذف می شود.
نتیجه داده ها از بین می روند. به علت تاخیر صف بندی گره ها باعث افزایش تاخیر هم می شود.
← منابع را کنترل کنیم که بیش از ظرفیت داده نرستند.

1. پیش گیری : پیش گیری از وقوع از بحام : ابتدا از منبع برسیم حجم ترافیکی ات چقدر است و اگر باعث
load های جلوتری از بحام
2. واکنشی : از کسی جلوتری نمی کنیم اما پس از وقوع از بحام ، به هم می منابع می گوئیم که از حجم ارسال
داده شان کم کنند تا از بحام از بین برود. source ها feedback می گیرند از شبکه
به طور دائم که اگر جریان ترافیکی رخ داده است ، نرخ اش را پایین می آورد.

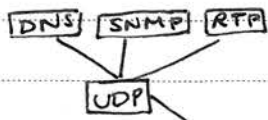
2. کنترل از بحام به روش reactive

Flow Control اگر فرستنده (منبع) با سرعت زیادی داده ها را ارسال کند ، گیرنده به علت محدودیت ساینر buffer و
در صورت سرعت کمتر نسبت به فرستنده داده ها را از دست می دهد.

best-effort : User Datagram Protocol (UDP) : به داده های کم ، سرعت مستقل مستقل می شوند. یعنی UDP
داده های مستقل از app. می نرود، حتی اگر این پیغام ها از دید app. نگه داشته شوند.
حداکثر اندازه پیغام : اندازه حداکثر ساینر بسته IP یعنی 64KB است.
بازه اگر IP header ، UDP header را هم حساب کنیم کمتر از این عدد
می شود. اگر app. پیغام بزرگتر از 64KB داشته باشد ، خود باید عمل segment
را انجام دهد.

سرویس های لایه ی Transport به لایه ی app.

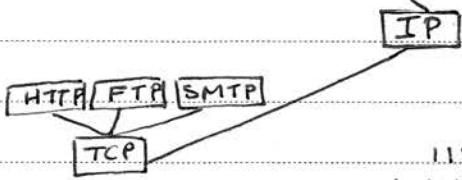
اگر خطایی در ارسال پیغام رخ دهد، UDP کنترل و تصحیح خطا انجام نمی دهد و داده از سن می رود و تصحیحی برای رساندن داده ها ندارد. app اگر داده ای نمی دارد، خود باید مکانیزم های کنترل خطا را انجام دهد. اگر خنجر هم است نباید از UDP استفاده کند.

UDP روی بیتی که از app گرفته است 8 byte header اضافه می کند:

UDP Header	Source Port No.	Destination Port No.
	Length (data)	Checksum
Data		

تشنیه خطا detection در مقصد داده ای را که خطا باید دوری ریزد، یعنی داده خطا را به app نمی رسد. optional است.

روش محاسبه IP و UDP Checksum:

$$\begin{array}{r}
 11110011001100110 \\
 + 111010101010101 \\
 \hline
 11011101101101101 \\
 \text{نتیجه 16 بیتی}
 \end{array}$$

جمع 1's Complement

$$\begin{array}{r}
 11011101101101101 \\
 + 11011101101101101 \\
 \hline
 1000010001000011 \rightarrow \text{checksum}
 \end{array}$$

Checksum جمع چک می شود و در صورت جا جایی ممکن است ترمب نشود. یعنی ناموقعی که نتیجه جمع تغییر کند می تواند تشخیص دهد. تمام داده های تشنیه خطا یک قدرت تشخیص دارند و اگر خطا از حدی بیشتر شود دیگر قدرت ندارند. * در بخش 1's Complement دو صفر داریم. هم بیت ها 1 و هم بیت ها 0 (در هر دو حالت همی بیت ها در آخر باید 1 شدند).

UDP این header را در فرستنده درست می کند برای محاسبه ی Checksum و هیچ وقت این header ارسال نمی شود.

Source IP Address		31	
Destination IP Address		0	
00000000	17	UDP Length	
UDP Header			
Data			

برای ارسال این header و 8b اضافه شده ارسال نمی شوند فقط برای checksum بورد اند.

خطا در داده: اگر داده تغییر کند، شماره پورت مبدأ یا مقصد تغییر کند. تشنیه توسط checksum خطا در سیرایی، protocol و ...

اگر data 16 بایت بود 8 صفر به آن اضافه می کنیم

این header را بریزید از فرستنده (لایه ی IP) می گذرد و Checksum را مجدداً محاسبه می کند.

IP آدرس ها برای این هستند که اگر سیرایی اشتباه انجام بشود، checksum بتواند detect کند.

خطای Protocol یعنی مثلاً بسته از UDP آمده است و به TCP رفته است.

چرا این app ها و IP دو لایه ی UDP و TCP هم قرار می گیرند؟ به عنوان مثال UDP هم با همان بسته ی IP ارسال می کند. به علت سرویس ها زیر:

multiplexing

check-sum

سرویس های UDP
app ها

سرویس های layer transport

app layer

هم کنترل جریان ، هم کنترل از حجام انجام می دهد. اکثر app ها از TCP

استفاده نمی کنند. ترافیک Internet به علت TCP است.
یعنی ترافیک TCP غالب است.

(TCP)

سرویس های TCP :

1. Error Control : خطا در ارسال داده را تشخیص و تصحیح کنیم. دلا به دون خطا یعنی حتماً یک بسته

می رسد (duplicate نمی شود) ، تقریباً بیت ها به هم نمی خورد و خود بیت ها هم درست هستند.

• Forward Error Control (FEC) فرستنده به داده check bit کنترل خطا اضافه می کند (مثل checksum) ، در گیرنده
به وسیله آنها می توان تشخیص خطا دهد و این check bit حامل وقوع خطا را هم مشخص
می کنند ولی برابر آنها ضمیمه زیاد است. چون تعدادشان نسبت به داده زیاد است.

برای استفاده 8/12 = 2/3 : Data 8 , Check bits 4

گاهی FEC را با همان نرخ مفید مشخص می کنند. ↑

حجم احتمال خطای کانال بیش تر باشد باید تعداد check bit ها را افزایش

دهیم. سپس عمل تصحیح خطا در گیرنده انجام می شود. (S) (D)

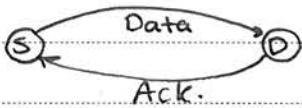
• Backward Error Control Automatic retransmission (repeat request) (ARQ)

در این روش گیرنده نمی تواند به وسیله کد
تشخیص دهد محل وقوع خطا کجاست

پس دوری ریزد. فرستنده می گوید می لارد.

اگر گیرنده درست دریافت کرد، برای فرستنده ACK می فرستد. فرستنده در زمان مشخص انتظار دریافت ACK

دارد و اگر دریافت نکند، داده را مجدداً ارسال می کند (retransmit)

پس از آن، بار retransmission حتماً گیرنده ای وجود ندارد.

• Negative Acknowledgement : بسته 1 را گرفته است ولی بسته 2 را نگرفته است و سپس بسته 3 را گرفته است.

پس می فهمد که بسته 2 را نگرفته است. Ack منفی می فرستد تا ارسال مجدد صورت گیرد.

timer

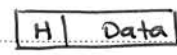
ارسال مجدد negative Ack.

* برابر check bit این سرویس ضمیمه کم است. برابر اصل retransmission (و کمتر از آن Ack) است.

← اگر کانال های ارتباطی شبکه یک طرفه باشد (بخش رایونی، کانال ماهواره ای) چون با گیرنده ارتباط ندارند تنها

از FEC می توان استفاده کرد.

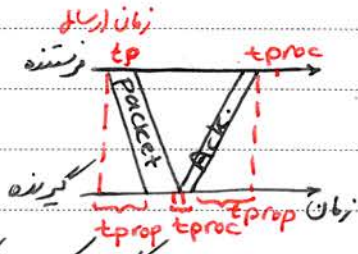
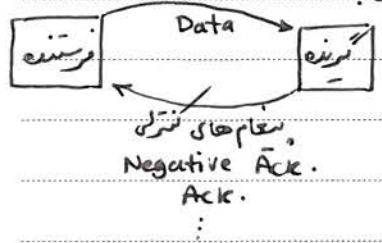
حواله به یک header اضافه می کند :

- stop and wait ARQ
- Goback N ARQ
- Selective Repeat ARQ

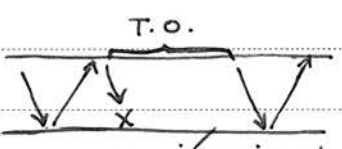
کارایی افزایش
بهبودی افزایش

ولی پیغام های شماره header ندارند
* field شماره ترتیب حتماً در header در ARQ protocol * در این پروتکل ها ارتباط بین فرستنده و گیرنده وجود دارد بدون این field بعضی از خطاها قابل تشخیص نیستند

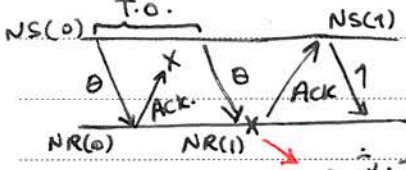
Stop & Wait : ساده ترین protocol است
سه از فرستادن packet صرف می کند تا تایید برگردد و تا آن زمان ارسال انجام نمی دهد. زمان ارسال بسته و آمدن تایید :
 $t_{prop} + t_p + t_{prop} + t_{proc} + t_a + t_{prop} + t_{proc}$

hop-by-hop Data Link : این لایه فریمینگ انجام می دهد و frame می فرستد.
end-to-end Transport : این لایه نیز فریمینگ انجام می دهد و شبکه از دید لایه مخفی است و دو گره انتهای نظر گرفته می شوند.

اگر خطا نداشته باشد که مانند شکل بالاست.
اگر با خطا برخورد شود هیچگاه به مقصد نمی رسد و دور زحمت می شود.

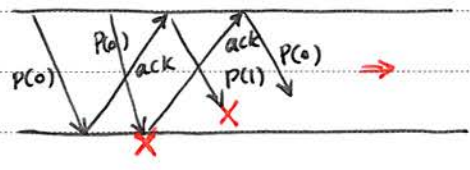
* باید برای بسته ها شماره ترتیب بگذاریم ، چون ممکن است بسته سالم به دست گیرنده برسد و با دریافت نکتیم و پس از Time out دوباره بسته قبلی را می فرستد و Duplication بوجود می آید خود یک خطا است.

$N(R)$: تغییر وضعیت گیرنده ، یعنی الان فقط رسیدن بسته ای است.
 $N(S)$: تغییر وضعیت فرستنده ، یعنی الان بسته ای را ارسال می کنیم ، هر بار Ack می گیریم این تغییر را یک واحد اضافه می کنیم.

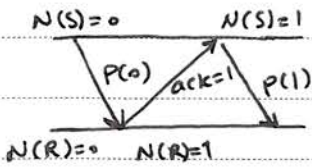
* عدد شماره ترتیب را باید داخل header بگذاریم و ارسال کنیم و چون محدودیت تعداد bit داریم باید کمترین bit را انتخاب کنیم . در Stop & wait شماره ترتیب می تواند یک بیتی باشد : $0 \rightarrow 1 \rightarrow 0 \rightarrow \dots$
Alternative Bit ARQ نام دیگر Stop & Wait است .

فرستنده timer را خوب تنظیم کرده است و زودتر time out می دهد :

هر بار بسته ای که ack نماند دوباره ارسال می شود .
ack هم شماره بسته را می گوییم .

در تمام protocol های ARQ ، N(S) به عنوان شماره ترتیب استفاده می شود و N(R) به عنوان شماره ack استفاده می شود.

* $ack=1$ یعنی تا یکی قبل اگر فریم (نمایید) .
 * ack اضافه دور ریخته می شود . تنها معنای این است که timer درست تنظیم شده است .

$$N(R) = [N(R) + 1] \text{ Mod } 2^n$$

اگر شماره ترتیب n بهتر باشد ، با دریافت هر بسته درست :

$$N(S) = [N(S) + 1] \text{ Mod } 2^n$$

با دریافت هر تاییدیم :

در شکل صفحه قبل : $t_{total} = t_{prop} + t_p + t_{proc} + t_a + t_{prop} + t_{proc}$
 با فرض کنیم تاخیر انتشار و تاخیر پردازش دو طرف با هم برابرند : $t_{total} = t_p + t_a + 2(t_{prop} + t_{proc})$

$$\eta_{s\&w} = \frac{R_{eff}}{SRW}$$

R_{eff} : نرخ استفاده مفید
 R : پهنای باند بین مبدأ و مقصد bandwidth

کارایی : عددی بین صفر و یک است و به درصدشان داده می شود

$$R_{eff} = \frac{n_f - n_o}{t_{total}}$$

تعداد بیت ارسال در واحد زمان

در t_{total} یک بسته ارسال شده است : $\frac{H \cdot \text{Data}}{n_o \quad n_f - n_o \quad n_f}$

$$t_{total} = \frac{n_f}{R} + \frac{n_a}{R} + 2(t_{prop} + t_{proc})$$

تعداد بیت بسته : n_f

تعداد بیت برابر : n_o

$$R_{eff} = \frac{n_f - n_o}{t_{total}}$$

$$\Rightarrow R_{eff} = \frac{(n_f - n_o)R}{n_f + n_a + 2(t_{prop} + t_{proc})R}$$

$$\eta_{s\&w} = \frac{R_{eff}}{R} = \frac{n_f - n_o}{n_f + n_a + 2(t_{prop} + t_{proc})R}$$

$$\eta_{s\&w} = \frac{1 - \frac{n_o}{n_f}}{1 + \frac{n_a}{n_f} + \frac{2(t_{prop} + t_{proc})R}{n_f}}$$

عوامل کوچک کردن کسر بالا :

1) $\frac{n_o}{n_f}$ نسبت برابر

2) $\frac{n_a}{n_f}$ افزایش تعداد بیت های ack ← کاهش کارایی برابر ack

3) Delay Bandwidth Product $a = \text{delay} \times R \times \frac{1}{n_f}$

عامل کاهش کارایی به این شکل در زمان های تاخیر داریم :
 مدار فرستنده idler هستیم و در آن زمان $2(t_{prop} + t_{proc})$ می توانستیم $\text{delay} \times R$ بیت ارسال کنیم .

1) $R = 100 \text{ kbps}$ delay = 0.01 s $n_f = 10000 \text{ bits}$ $n_0 = n_a = \text{ناچیز}$ $\eta_{sw} = \frac{1}{1+2\alpha}$ شاه:

2) $R = 10 \text{ Mbps}$ delay = 0.01 s $1) \eta_1 = \frac{1}{1.2} \approx 0.8$ $2) \eta_2 = \frac{1}{21} \approx 0.5$

وقتی نرخ ارسال بالاست، تعداد بیت ارسال در زمان انتظار بیشتر می توانست باشد، برای همین کارایی پایین می آید.

محاسبه کارایی با خطا:

$BER = P$

اگر نرخ خطا برابر P باشد:

$P_s = \underbrace{(1-P)(1-P) \dots (1-P)}_{\text{تعداد کل بیت} = n_f} = (1-P)^{n_f}$ احتمال موفقیت
 (تمام داده ها درست به مقصد برسند)

$P_F = 1 - P_s = 1 - (1-P)^{n_f}$ احتمال عدم موفقیت

- * احتمال خطا در هر بیت مستقل از بیت دیگر است.
- * به طور متوسط برای آن که یک بسته موفق به مقصد برسد، باید $\frac{1}{P_s}$ عمل ارسال بسته انجام شود.

اگر زمان ارسال t_{total} باشد:

$E[t_{total}] = t_{total} \times \frac{1}{1-P_F}$ به طور متوسط چقدر طول می کشد تا یک ارسال موفق داشته باشیم

$R_{eff} = \frac{n_f - n_0}{E(t_{total})}$

$R_{eff} = \frac{n_f - n_0}{\frac{t_{total}}{1-P_F}} = \frac{n_f - n_0}{t_{total}} (1-P_F)$

$\eta_{sw} = \frac{R_{eff}}{R} = \frac{n_f - n_0}{R(t_{total})} (1-P_F)$

$\eta_{sw} = \frac{1 - \frac{n_0}{n_f}}{1 + \frac{n_a}{n_f} + \frac{2(t_{prop} + t_{proc}) \times R}{n_f}}$

اثبات: به طور متوسط برای یک ارسال موفق $\frac{1}{P_f}$ بار تکرار انجام می شود.

$$P[n=i] = P_f^{i-1} (1-P_f)$$

احتمال این که بجای i بار تکرار، ارسال موفق

داشته باشیم!

$$E[t_{total}] = \sum_{i=1}^{\infty} i \cdot t_{total} \cdot P[n=i]$$

$$= t_{total} \cdot \sum_{i=1}^{\infty} i P_f^{i-1} (1-P_f) = t_{total} (1-P_f) \sum_{i=0}^{\infty} i P_f^{i-1}$$

$$= t_{total} (1-P_f) \sum_{i=1}^{\infty} \frac{d}{df} P_f^i$$

$$= t_{total} (1-P_f) \frac{d}{df} \underbrace{\sum_{i=1}^{\infty} P_f^i}_{\frac{P_f}{1-P_f}}$$

$$= t_{total} (1-P_f) \cdot \frac{1}{(1-P_f)^2}$$

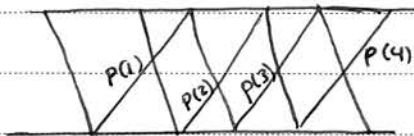
$$E[t_{total}] = t_{total} \cdot \frac{1}{1-P_f}$$

Goback N: هدف آن این است که ارسال فرستنده را قطع کنند تا کارایی افزایش یابد. باید فرستنده اجازه داشته باشد بیش از یک بسته ارسال کند و ACK بگیرد. تعداد بسته ها به bandwidth product بستگی دارد. باید اجازه دهیم n بسته را ارسال کنند به طوری که هنوز هنگامی که ACK اول را می گیرند، ارسال تمام نشده است. پس $n-1$ بسته هنوز ACK نگرفته اند و می توانند یک بسته ارسال کنند و بدین ترتیب اگر خطا نداشته باشیم ارسال قطع نمی شود.

$$N \gg \left\lceil \frac{t_{total}}{n_f} \right\rceil$$

$$w_s \cdot t_f \gg t_{total} \Rightarrow w_s \gg \left\lceil \frac{t_{total}}{t_f} \right\rceil$$

$N=3$

هرچه در زمان t_f ارسال w_s دریافت می شود:

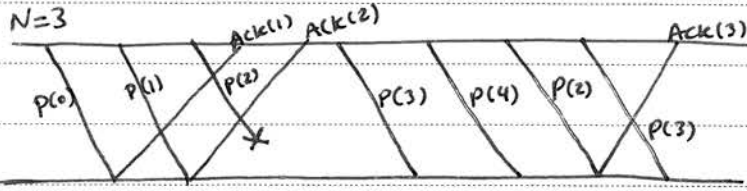
در این جا اثر bandwidth product و میراث ACK نداریم.

$$R_{eff}^{GBN} = \frac{n_f - n_0}{t_f}$$

$$\eta_{GBN}^o = \frac{R_{eff}^{GBN}}{R} = \frac{(n_f - n_0)}{R t_f}$$

$$\eta_{GBN}^o = \frac{n_f - n_0}{n_f} = 1 - \frac{n_0}{n_f}$$

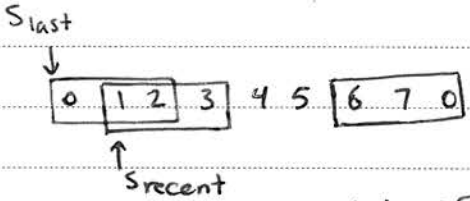
کارایی در حالت خطا:

به دلیل این که سه بسته ارسال کرده است و ACK دریافت نکرده است، حق ندارد بسته‌ی دیگری ارسال کند. برای packet 2، time out می‌شود.

یعنی بسته از 2 به بعد را نگرفته است و باید دوباره 2، 3، 4، 5 نفرستیم. چون فرستنده به ازای هر خطا n مورد به عقب برگشته و دوباره ارسال مجدد می‌کند. به این پروتکل Go back N می‌گویند.

به آن چه فرستنده می‌تواند بفرستد، پنجره ارسال ($W_S = N$) و به آن چه می‌گیرد، پنجره دریافت ($W_R = 1$) می‌گویند.

در این جا شماره ترتیب n بسته است زیرا $W_S = N$. در پروتکل قبلی چون $W_R = W_S = 1$ بود، شماره ترتیب می‌توانست یک بسته باشد. شماره ترتیب n بسته شامل اعداد $0, 1, \dots, 2^n - 1$ است.

3 بیت:

پنجره ارسال:

به این پروتکل ARQ، پروتکل‌های sliding window می‌گویند، چون پنجره ثابت است ولی شماره ترتیب‌های داخل آن می‌تواند تغییر کند.

با گرفتن ACK، اشاره گر S_{last} یک واحد افزایش می‌یابد. با ارسال یک جواب، S_{recent} یک واحد افزایش می‌یابد.

* تعداد بسته‌هایی که فرستنده می‌تواند در هر ack تقسیم:

$$S_{recent} - S_{last} + 1$$

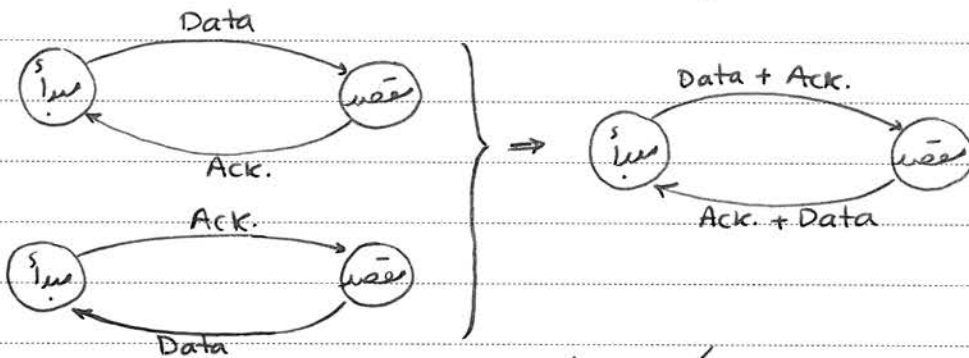
$$S_{recent} - S_{last} + 1 \leq N \text{ یا } W_S$$

$$S_{recent} - S_{last} \leq W_S - 1$$

پیچیده ارسال با پیچیده دریافت نباید overlap داشته باشد. اگر شماره ترتیب n بیستی باشد، پیچیده ارسال باید از $2^n - 1$ کوچکتر یا مساوی باشد و پیچیده دریافت هم یک است.

$w_s + w_r \leq 2^n$ **stop & wait** **بند متصل**

باید کانال ارتباطی در طرف فرستنده هم از مبدأ به مقصد و هم از مقصد به مبدأ باید connection داشته باشیم. برای هم کردن سر بار می توان Data + Ack. را فرستاد.

به این روش **piggy backing** (سواری مجانی گرفتن) می گویند. اینجا برای فرستادن Ack. فقط یک field را بر می گیریم (در صورتی که اگر می خواستیم مستقل فرستیم، سر بار زیاد داشت). در روش ها ARQ سعی می کنند Ack. را به روش piggy backing فرستند، البته به این شرط که داده ای از مبدأ به مقصد وجود داشته باشد. اما اگر داده وجود نداشته باشد، از دور راه می توان Ack. را فرستاد. 1. Ack. را تنها فرستیم. 2. هر گاه شاید داده ای بعداً وجود داشته باشد. اما Ack. را با آن فرستیم. البته تا زمانی که سر می گیریم که فرستنده time out نکند. یعنی برای گیرنده هم باید timer بگذاریم تا متوجه شویم زمان time out فرستنده چقدر است.

بدون خطا t_f

یک خطا $t_f + w_s \cdot t_f$

$$E[t_{GBN}] = t_f + \sum_{i=1}^{\infty} (i-1) w_s t_f P[n_{\epsilon} = i]$$

$$= t_f \left(\frac{1 + (w_s - 1) P_f}{1 - P_f} \right)$$

$$R_{eff\ GBN} = \frac{n_f - n_o}{E[t_{GBN}]} = \frac{n_f - n_o}{\frac{n_f}{R} \left(\frac{1 + (\omega_s - 1)P_f}{1 - P_f} \right)}$$

$$= \frac{1 - \frac{n_o}{n_f}}{1 + (\omega_s - 1)P_f} \cdot R \cdot (1 - P_f)$$

$$\eta_{GBN} = \frac{R_{eff\ GBN}}{R} = \frac{1 - \frac{n_o}{n_f}}{1 + (\omega_s - 1)P_f}$$

اثر delay bandwidth
چون ω_s خود تابعی از delay است.

$$\eta_{GBN}^* = 1 - \frac{n_o}{n_f}$$

چون داریم $\left[\frac{t_{total}}{t_f} \right] \gg \omega_s$ و از طرف ارسال نباید قطع شود، ω_s باید یک میزان معمولی و میانگین داشته باشد.

بروای ω_s تابعی از a است. برای افزایش کارایی باید این عامل را که اگر خطا رخ داد باید دوباره فرستاده بشود، از بین ببریم. پس از الگوریتم Selective Repeat استفاده می‌کنیم.

Selective Repeat

بگیرنده اجازه می‌دهد بسته‌ها را خارج از ترتیب نرد دریافت کند. مثلاً اگر بسته 3 از بین رفت، می‌تواند 4، 5 را در بافر خود نگه دارد و پس به لایه بالا نهد. وقتی 3 را دریافت کرد به لایه بالا می‌دهد.

فرض کنید گیرنده تا 3 را خارج از ترتیب بگیرد که این بجز به حجم بافر دریافتی ندارد، چندتا خارج از ترتیب بگیرد.

$N(R) = 3$ } می‌تواند با هم مساوی نباشند
 $W(R) = 3$ } ولی در حالت مساوی مناسب است

ادامه را فهمیدم!

TCP خود را IP می‌پوشاند و می‌گوید یک سرویس **best effort** است. ولی سرویسی که خود ارائه می‌دهد مطمئن است:

- Connection Oriented
- Reliable (error control)
- Byte Stream Transfer
- Flow Control
- Congestion Control

در App. جریان داده را تبدیل می‌کند (از طریق پروتکل TCP)

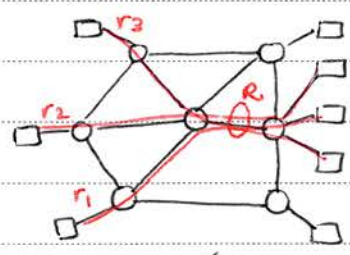

جریان شبیه لایه app. ها محقق است. در این جریان جایابی byte ها وجود ندارد.

برای این، ترافیک داده به علت تفاوت نرخ ارسال و دریافت به وجود نیاید از مکانیزم **Flow Control** استفاده می‌کنیم. گفته نرخ ارسال فرستنده از سمت گیرنده.

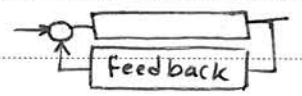
$r_1 \rightarrow \square \rightarrow r_2$ if $r_1 > r_2 \Rightarrow$ buffer overflow

Congestion Control: مجموع جریان‌ها که از روی لینک می‌گذرد از ظرفیت لینک بیشتر می‌شود: $\sum r_i > R$

برای از بین بردن ازدحام از دوروش زیر استفاده می‌کنیم:

- reactive (closed loop)**: TCP از این روش استفاده می‌کند.
- preventive (open loop)**: به جریانی که ازدحام ایجاد می‌کند اجازه ورود نمی‌دهد.

از بین رفتن داده } **۱- خطا** اگر از خطای بی‌طرفی نظر کنیم
 گرفتن Ack. } **۲- ازدحام** دلیل اصلی از بین رفتن داده ها ازدحام است

TCP این نوع برداشت می‌کند و نرخ ارسال را پایین می‌آورد. وقتی Ack. رفت دوباره نرخ را بالا می‌برد، تا جایی که دوباره Ack. دریافت نکند...

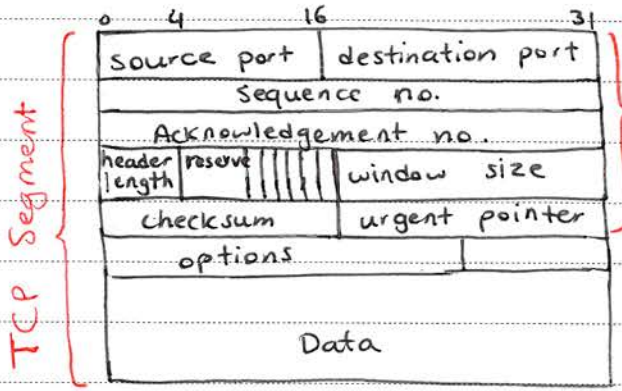
* در reactive تمام ظرفیت شبکه پر می‌شود ولی در preventive

ممکن است شبکه ظرفیت خالی هم داشته باشد، معمولاً یک سیستم **best effort** هم لازم می‌دهد برای ظرفیت خالی.

* کیفیت سرویس با **throughput** رابطه عکس دارد.

IP بسته منتقل می‌کند. TCP به تعداد بایت‌ها که برای هر بسته به IP می‌دهد **segment** می‌گوید. اندازه هر **segment** حداکثر 64kb باشد. اندازه **segment** قابل تنظیم است و تا 64kb قابل افزایش است. TCP داده‌هایی که از app. می‌گیرد در **buffer** اش جمع می‌کند. یک **header** اضافه می‌کند پس از این که به مقدار مورد نظر رسید به IP می‌دهد. پس از ارسال توسط IP، TCP مقصد با لینک **header** تشخیص می‌دهد داده مال کدام app. است.

TCP header از 20b تا 60b می تواند بزرگ شود. basic header همیشه 20b است:

• شماره ترتیب در TCP ،
 32b است. زیرا روی هر بایت
 باید یک شماره ترتیب گذاشت. شماره ترتیب یک
 bytestream 100 تا 10000 باشد ، شماره ترتیب
 " 100+x است.

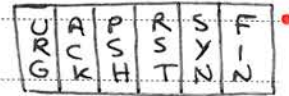
• اندازه header واحد 32bit دارد. یعنی اگر تمام بیت های header length 1 باشد ، داریم:

$$15 \times 4 = 60$$

اگر هیچ option نداشته باشیم ، اندازه header 5 است (5x4=20 basic)

Connection Setup:

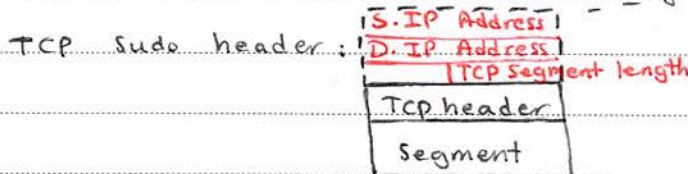
اگر segment ای دریافت شود که SYN 1 باشد یعنی connection setup است و field داده آن حاخالی است. در جواب ACK 1 می شود. یعنی پذیرفته شد و ارتباط برقرار شود.

Connection Release:

اگر بیت FIN 1 شود ، حتماً connection است.

• checksum: بیت به با پروتکل UDP ، TCP می آید یک sudo header قرار می دهد:

• URG: app میباید داده اضطراری دارد. مقصد سریع آن را پردازش کند ، پس این بیت 1 می کند و urgent pointer تا کجا داده اضطراری است. ابتدا همان جایی است که مقصد تا آن جا خوانده است و انتهای آن 1 urgent pointer می گوئیم. حالت اول نشان دادن اهمیت داده!

• PSH: segment ای با سائزی کوچکتر از segment فرستاده می شود. حالت دوم نشان دادن اهمیت داده!

• SYN: فرستنده در فاز connection setup است و می خواهد یک ارتباط ایجاد کند. با set کردن این بیت ، درخواست می دهد.

• FIN: درخواست بسته شدن connection در فاز به سازگی ارتباط.

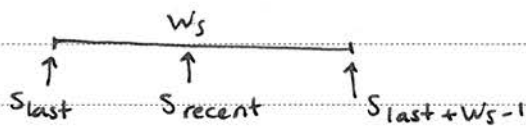
• RST: connection به صورت غیرعادی بسته شود. با این بیت به فرستنده اطلاع داده می شود یعنی اگر app درخواست بسته شدن بدهد با FIN نشان می دهد.

Options:

1. اگر نخواهیم صداکت (اندازه segment) را تغییر دهیم می توانیم در فاز connection setup به فرستنده اطلاع دهیم.
2. option ها باید ضربی از 4byte باشند (به دلیل TCP header). اگر کمتر بود با اضافه کردن padding این کار را انجام می دهیم.

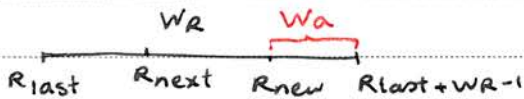
3. Window:

کتابه چین

هرگاه داده ای ارسال می کنیم S_recent جلوی خود:

$$S_{recent} - S_{last} \leq W_s - 1$$

application تا R_next را می خواند. فضای خالی buffer دریافتی پس

از دریافت R_new از R_new تا R_last + W_r - 1 است.

اگر app سریع باشد R_last سریع به R_next می رسد فضای خالی buffer کم می شود.

فضای خالی buffer: $W_a = W_r - (R_{new} - R_{last} + 1)$

به جای این که سرعت پایین بیاید و گیرنده W_a را محاسبه می کند هر موقع می خواهد داده ای برای فرستنده بفرستد، عدد W_a در window size قرار می دهد (این قدر فضای خالی داریم). فرستنده در field نگاه می کند و در آنش را طوری انجام می دهد که حجم اطلاعات ارسال از W_a بیشتر نشود.

$$\rightarrow S_{recent} - S_{last} \leq \min(W_s, W_a) - 1$$

4. Window Scaling:

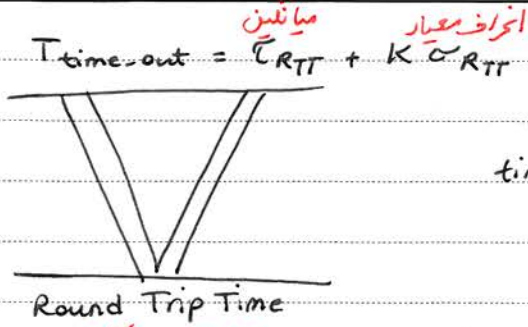
واحد پنجم W_a تعریف می شود. می توانیم این جا واحد را تغییر دهیم.

timer: بهترین زمان انتخاب time out زمانی بین رفت درگشت است. این timer باید برابر با

زمان رفت و برگشت لحظه ای انتخاب شود نه این که از قبل انتخاب شده باشد.

اگر متوسط تأخیر رفت و برگشت را بدانیم تصادفی است. زیرا تغییر است. و برای آن را حساب می کنیم تا

بفهمیم این داده تصادفی نسبت به میانگین چه وضعیتی دارد.

پس ممکن هستیم که تعداد زیادی از time out ها در این بازه زمانی است. برای ابراهیم تخمین می زنند که زمان time out کجا است و جواب با ارسال داده این تخمین را تصحیح می کنند.

$$t_{RTT}(\text{new}) = \alpha t_{RTT}(\text{old}) + (1-\alpha)T_n$$

$$0 < \alpha < 1$$

معمولاً در پروتکل TCP، α را 8/8 می گیرند یعنی به بدیهه قدیمی 7 از 8 و به بدیهه جدید 1 از 8 می دهد.

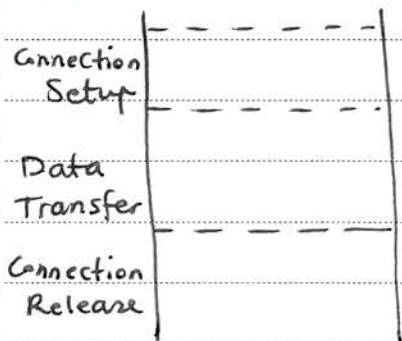
$$d_{RTT}(\text{new}) = \beta d_{RTT}(\text{old}) + (1-\beta) |T_n - t_{RTT}|$$

تخمین انحراف معیار

$$T_{t.o} = t_{RTT} + 4d_{RTT}$$

time out

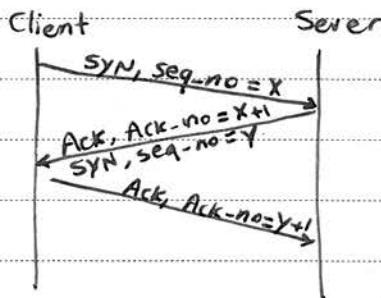
TCP:

TCB (Transmission Control Block): منابع connection برای انجام عملیات خود نیاز دارد و وقتی ما یک connection release انجام می دهیم این منابع آزاد می شوند.

1. Connection Establishment

در TCP حتماً باید دو conn برقرار شود از مبدأ به مقصد و برعکس. گره درخواست کننده (client) درخواست می کند. server است. client آدرس server و شماره پورت app را باید داشته باشد. server از قبل باید یک پورت را باز کند گوش کند: connection passive (تا زمانی که client درخواستی ندارد است). connection active (درخواست آمده است). active open

تا زمانی که connection باز نشده است هیچ data ای رد و بدل نمی شود. شماره ترتیب Client (از دید Server یک عدد تصادفی است). از دید Client با معنی است. Client در هر Connection، seq-no را تعیین می دهد.

Server با Ack-no که گوید که این SYN را گرفته است. و یک SYN به Client می دهد که معنی می خواهد یک conn از Server به Client هم باز شود. x+1 یعنی منتظر داده ی x+1 امین است.

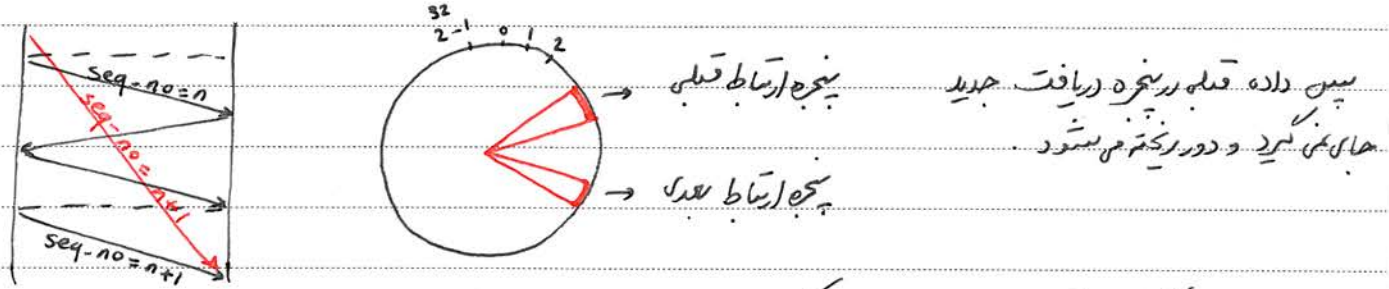
Client می تواند با Ack. اش داده هم بفرستد. پیام باید رد و بدل شود تا TCP Connection شکل بگیرد.

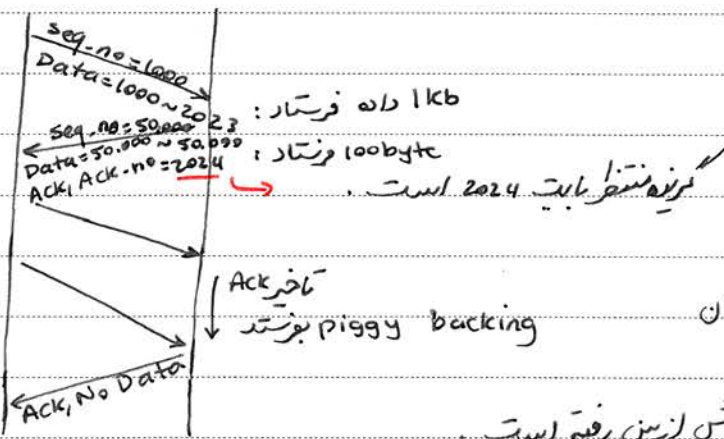
به این مانتیم three way handshaking می‌رویند

2. Data Transfer:

Initial Sequence Number
 • seq-no را از یک عدد ثابت شروع می‌کنیم، زیرا ممکن است Connection ای را از قبل باز داشته باشیم و این conn. هم دلیل غیرعادی بسته شده است پس ممکن است هنوز seq های از قبل در شبکه مانده باشند که هنوز به مقصد نرسیده‌اند. اگر همیشه seq-no را از عدد ثابت شروع کنیم، ممکن است داده قبله برسد با همان seq-no و داده جدید به حسابش می‌آید و داده ما که داده جدید است تکراری است و دور ریخته می‌شود.

• وقتی داد را گرفت یک timer روشن می‌کند.

خطا
 1. روی داده
 2. روی ACK

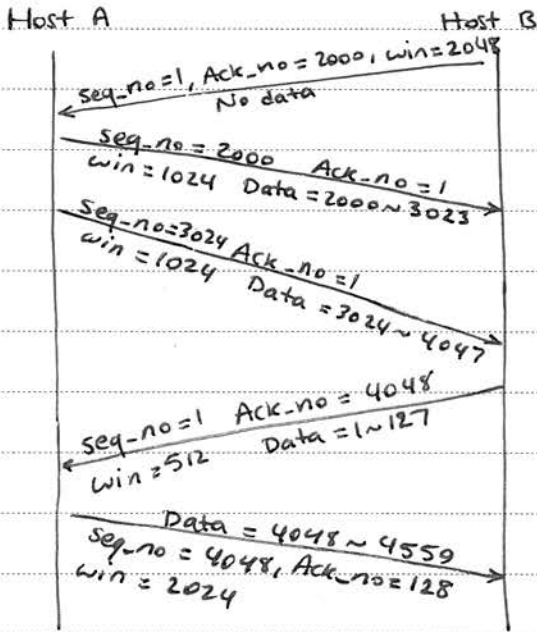
TCP, negative Ack. ندارد، به جای آن:
 1. time out: اگر Ack را در زمان مشخص نگیریم، همان Segment دوباره ارسال شود.

2. fast retransmission: فرستنده مطلع شود داده اش از بین رفته است.

Ack تکراری: بخشی از داده از بین رفته است.
 درست نبودن تنظیم timer ها

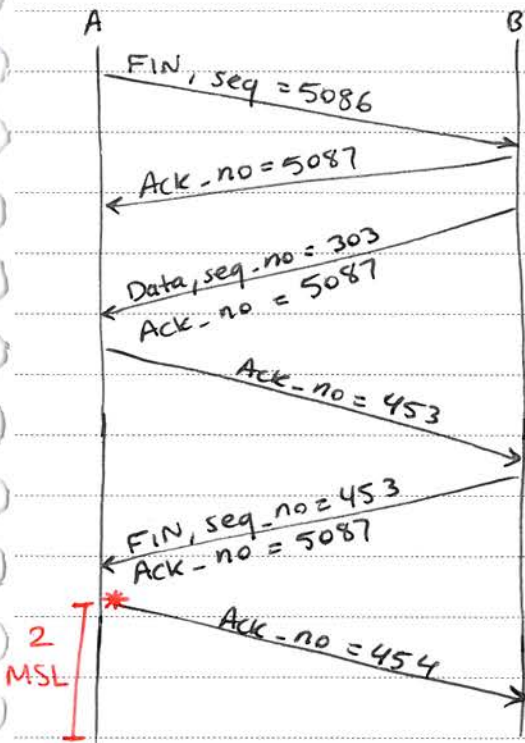
• به همین دلیل اگر تکراری Ack نگیریم، می‌فهمد که داده اش از بین رفته است و retransmissions می‌کند.
 • از بین رفتن Ack، می‌تونه به نسیب چون فرستنده می‌فهمد کدام داده درست دریافت شده است و باید دوباره بفرستد، کار این که time out کند.

TCP Window Flow Control:

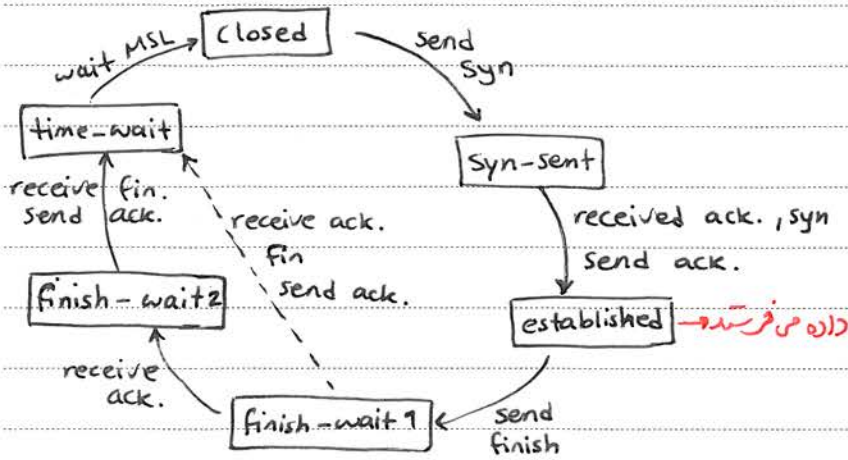
باید برای اولین segment ای که می فرستد Ack بگیرد و window size را بگیرد و دیگر نمی تواند بیشتر از window size بفرستد.

Connection Release: TCP، connection را به آهستگی می بندد تا داده ای از قبل در شبکه نماند. Client که ارتباط را شروع کرده، تمام کننده ارتباط نیز هست. graceful close

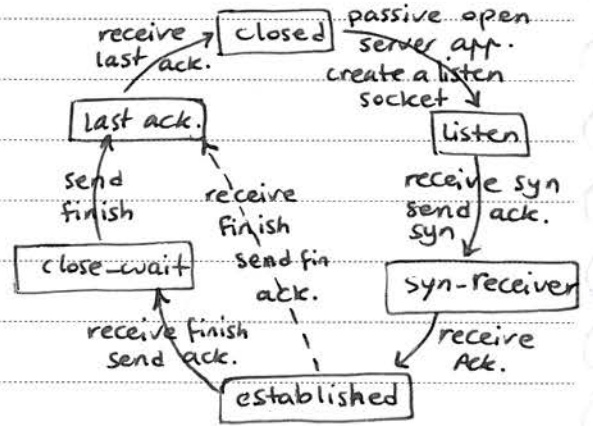

B ممکن است داده ای داشته باشد یا نداشته باشد. اگر داده ای داشته باشد، ارتباط سمت خودش را نمی بندد، ولی یک Ack به A می فرستد که پیامت را دریافت کردم و A ارتباط داده ای اش را می بندد. اگر B به A داده ای دارد، باید جوابش را بدهد. وقتی در نقطه * A Ack می دهد، سریع ارتباط را نمی بندد و timer به اندازه 2 برابر Maximum Segment Lifetime روشن می کند تا اگر داده ای مانده نیست برسد.

TCP Client Life Cycle

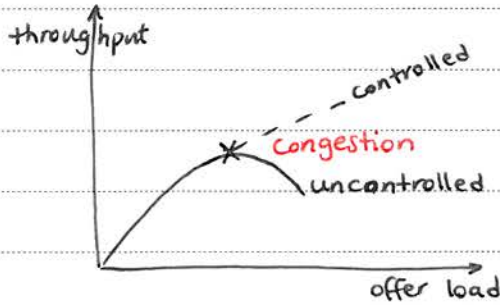

TCP Server Life Cycle

TCP congestion Control: TCP congestion Control

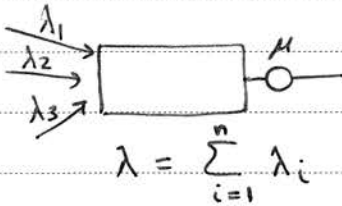
از دام باجه کاهش نرخ گذرده می شود. اگر مجموع جریان های ترافیک از ظرفیت فیزیکی لینک بیشتر شود، congestion رخ می دهد. اگر از دام کنترل نشود، از دام خود را تشدید می کند، زیرا اگر یک packet نرسد، با time out شدن، packet دوباره فرستاده می شود و ترافیک افزایش یافته و از دام تشدید می یابد.

اگر فقط خود را در برابر افزایش offer load، throughput کاهش باید، packet loss داریم یعنی از دام رخ می دهد. از دام اگر کنترل نشود می تواند باعث ایجاد dead lock شود.

در reactive closed-loop، offer load

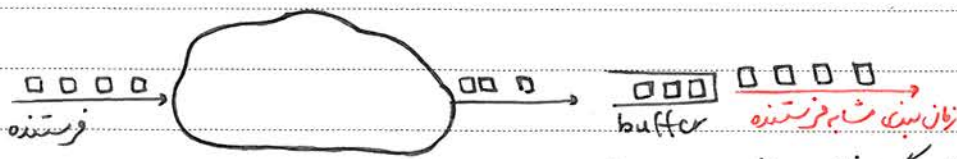
کاهش دهیم. feedback، دو صورت صریح و غیر صریح صورت می گیرد. هر دو با packet loss می تواند از دام رخ داده است.

$$\lambda = \sum_{i=1}^n \lambda_i$$

در این هر چه با میانگین نزدیکتر باشد، نمودار مابجتر است. واریانس ابرکتیش باشد یعنی اختلافات زیاد است. ولی اگر واریانس کم باشد، اختلافات کم است.

همسایه های application ها :

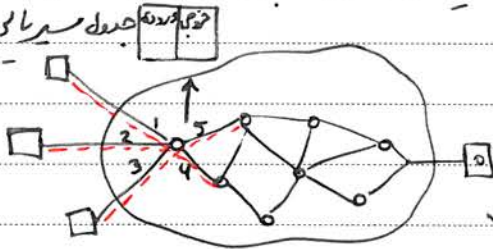
1. احتمال packet loss

2. Max Delay

3. Delay Variation

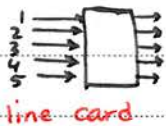
اگر تاخیر ها کم نباشند مقدار max باختر زیاد میگذرند که don't care تبدیل می شود. شبکه یک واحد کنترل پذیرش دارد که میری را پیدا می کند، نیاز مندی های بالا را برآورده کند. در روش مدار مجازی هم بسته ها از یک میر عبور می کنند (میری، کیفیت سرویس داشته است). همین ایجاد مدار مجازی علاوه بر همین ماند، حجم میریایی کم می شود زیرا هر بسته نیاز به میریایی ندارد و از این میر عبور می کند. یعنی حجم پردازش میریایی در گره ها کم می شود. این جا ما از ظرفیت شبکه 100% مفیدتری توانیم استفاده کنیم ولی در عوض کیفیت سرویس داریم.

هر بار درخواست برقراری ارتباط می آید یک میر مجازی وجود می آید و یک ورودی دارد جدول می شود و هنگامی که این ارتباط release شد، این ورودی از جدول پاک می شود.

هر virtual circuit یک عدد اختصاص می دهیم، نام Virtual circuit identifier: روی هر لینک ممکن است چندین VC

وجود بیاید که از روی VCI آنها را تشخیص می دهیم. روی header

line card

بسته ها VCI را می نویسیم.

جدول میریایی: به ازای هر پورت یک جدول داریم.

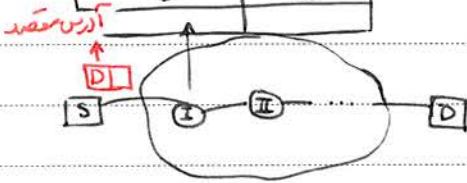
ورودی		خروجی	
Link No.	VCI	Link No.	VCI
1	1	4	2

ممکن است قبلاً روی لینک 4، عدد 1 را به یک VCI دیگر نسبت داده باشیم، پس ID آن را عوض می کنیم و 2 می گذاریم. یعنی ممکن است یک VCI روی هر لینک یک ID داشته باشد. حسن آن این است که VCI اول را نماند نمی داریم چون همان Index جدول است. بنابراین تا آخر پردازش کم و سرعت زیاد می شود.

Connection Oriented Packet Switching

* چون از قبل بکشی باید راه را دانند ← منابع را می دانند ← از درام به وجود نمی آید ← packet loss نداریم ← queuing کم است ← تاخیر کم است ← کیفیت سرویس بهتر است.

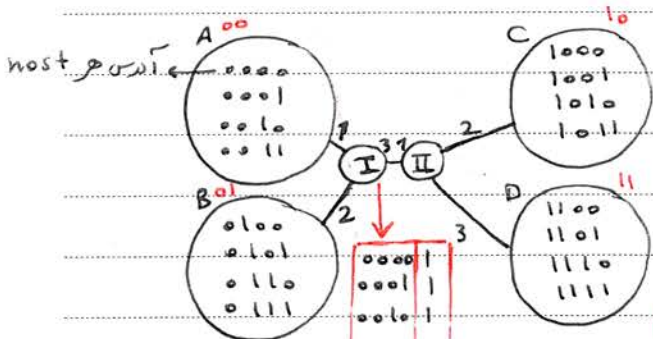
Destination	Next hop
D	II

* عمده ترین تاخیر router ها در IP search کردن در جدول است.

Connection-less Packet Switching

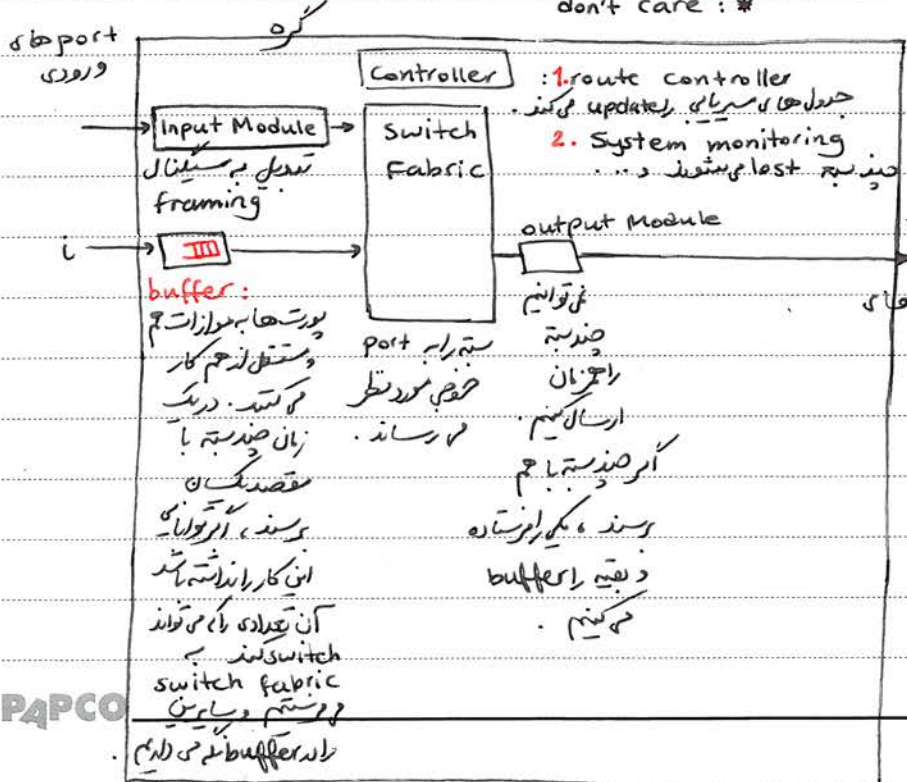
پیشوند آدرس: تمام کامپیوترهای یک شبکه پیشوند آدرس یکسانی دارند. به همین دلیل اندازه های جدول کوچک تر شود. وقتی آدرس همی سیستم مرتب باشه، آدرس یابی راحت تر است.

مثال: 4 شبکه داریم و هر کدام 4 host دارند.

* جدول از 16 سطر به 3 سطر کاهش پیدا کرد!

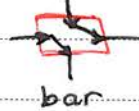
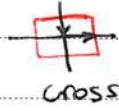
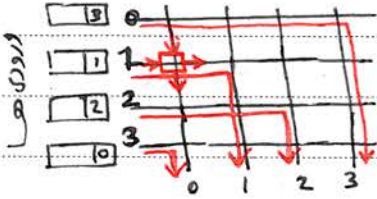
سجاری داخلی Router: Management Controller. هر یک از آنها که در router کارش را درست انجام دهد یا نه!

Input/Output M., Switch Fabric انتقال بسته ها Controller کنترل مدیریت switch

Space Division:

cross-bar switch

روبی ها

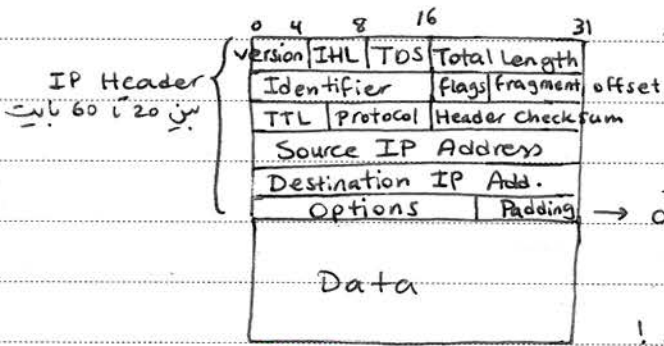

وظایف زیر میزبان:

- (Input, Switch Fabric, Output) 1. Data Path Plan packet forwarding
- (route control, management control) 2. Control Plan جدول میزبانی updating

Packet Forwarding با استفاده از زیرپهن header بسته های IP صورت می گیرد:

Internet Protocol

IP Packet Format

IP Header Length: IHL

طول header یعنی از 32 بیت است.

Type of service: TOS

مشخص می کند که Data چه پارامترهایی

از کیفیت سرویس برایش مهم است:

throughput, reliability, cost, delay و 3 بیت اولویت!

Time to live: TTL

این بسته وقتی وارد شبکه می شود باید تا یک زمان مقبولی به مقصد برسد. در غیر این صورت از بین می رود. زمان زنده بودن بسته

را بیان می کند. مفهوم آن hop limit است، یعنی هر بسته می تواند حداکثر 255 بار طی کند تا به مقصد برسد. اگر گروهی

بسته ای را گرفت و از TTL یک واحد کم کرد، بسته را حذف می کند و برای گروه بعدی انجام خطای فرستد.

Protocol: data ای که بسته IP حمل می کند توسط پروتکل تولید شده است: TCP, UDP و ...

به هر پروتکل یک عدد اختصاص می دهیم. مثلاً TCP 6 است پس اگر در Protocol field عدد 6 باشد،

1 ICMP

6 TCP

17 UDP

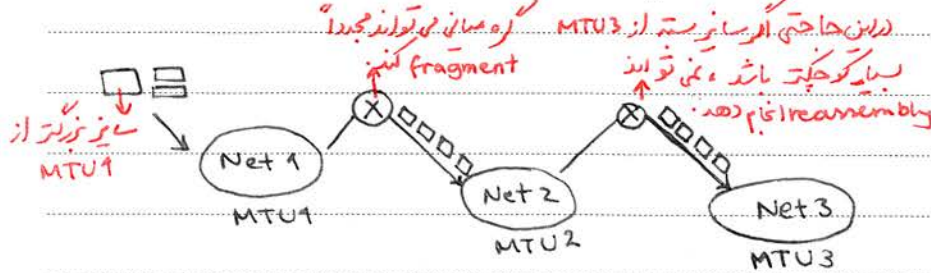
4 IPsec

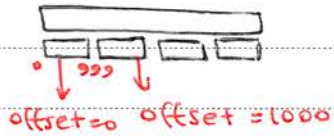
Maximum Transfer Unit: MTU

ما کیم سئو سئو ای که از لایه های بالاتر می آید. اگر اندازه بسته ی IP بزرگتر از MTU باشد، باید آن را fragment کند.

* در IP، گره های میانی هم می توانند fragmentation انجام دهند ولی assemble کردن فقط در گره های پایانی رخ می دهد.

Fragment Offset

هر بسته نسبت به شروع چند offset دارد :
offset یک عدد 16 بیتی است ولی در IP header 13 بیت در نظر گرفته اند. بسته IP 64KB است ← 16 بیت برای offset لازم!

قرارداد: از جای fragment کنیم که سه بیت اول همیشه صفر باشد. سه بیت اول باقی نداریم.

1: این fragment ای دریافت کردی آخرین نیست.

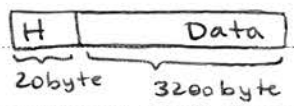
Flag ← MF : more fragment

0: این آخرین است و نمی توانی عمل reassembly انجام دهی.

اگر آخرین fragment را دریافت کردی و هنوز قسمتی صافی نمانده است ← timer روشن می کنیم و اگر time out شده کل بسته را دور می ریزیم.

Identification: مبدأ برای هر بسته ای که می فرستد یک ID می گذارد تا مشخص شود هر fragment مال کدام بسته است.

بسته است (تمام fragment های یک بسته بدون توجه به تعداد بار fragment شدن، ID یکسان دارند). پس از 2¹⁶ بار فرستادن بسته دوباره می توانند ID ها را از ابتدا شروع کنند.

	T.L	ID	MF	F.O	
original packet	3220	X	0	0	مثال 1
Fragment 1	1196	X	1	0	Fragment شده!
Fragment 2	1196	X	1	147	x8
Fragment 3	968	X	0	244	x8

MTU = 1200

$$\text{Fragment} = 1200 - 20 = 1180$$

$$\begin{array}{r} 1180 \\ 8 \\ \hline 1172 \\ 38 \\ \hline 1210 \\ 32 \\ \hline 1242 \\ 60 \\ \hline 1302 \\ 56 \\ \hline 1358 \\ 4 \\ \hline 1362 \end{array}$$

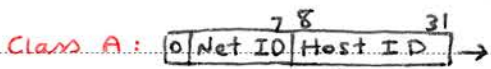
⇒ 1180 - 4 = 1176 byte

Flag ← reserve : برای استفاده بعدی قرار داده شده است.

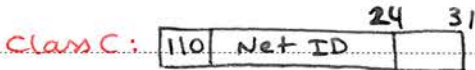
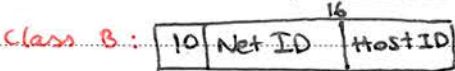
Don't Fragment : DF ←

اگر تکه ای بسته ای را دریافت کرد که بیت DF آن 1 است ولی تجزیه است به دلیل MTU ، fragment کند ، اجازه ندارد پس بسته یا host می کند . پیغام خطا می فرستد به مبدأ .

شبکه های کلاس A : شبکه های بسیار بزرگ با تعداد host بسیار بالا
B : " " " " " " بزرگ " " " " " " زیاد
C : " " " " " " کوچک " " " " " " کم

هدایت 2²⁴ host می توانیم داشته باشیم : اگر ارزش صفر نبود با 8 بیتی ها چیک می کرد

آدرس گروهی برای سرویس های multicasting یک مبدأ برای مقصد گینال را می فرستد (ایستگاه رادیویی)

مشکل : تعداد زیاد از شبکه ها در کلاس B افتادند ، به همین دلیل آدرس ها سریع پر شدند .

راه حل : اندازه field آدرس از 32 بیت بیشتر کنیم تا به 128 بیت تبدیل شود . این کار مستلزم تغییر IP در تمام شبکه ها (در میراب ها و گروه ها و انجمن) بود . تا زمانی که این راه حل عملی نشده است راه حل موقتی :

1024 - 2048 : 4 کلاس C

* آدرس 32 بیتی dot decimal است . یک شبکه را با آدرس IP ، Network mask ، Net ID تعریف می کنیم .

ICMP: Internet Control Message Protocol

در IP، اگر خطای یا استثنایی رخ دهد، IP نتواند کارش را به درستی انجام دهد، یک بسته ICMP درگیره ای که بسته از زمین برده است ایجاد می شود و برای source فرستاده می شود. IP از این پروتکل برای کنترل پیام ها استفاده می کند. اگر source نتواند handle کند این کار را انجام می دهد و در غیر این صورت به admin واگذار می کند. مثلاً بسته هیچ entry پیدا نمی کند، یا مقصد اش وجود ندارد. یا مثلاً پروتکل مورد نظر درگیره ای که بسته از آن عبور می کند وجود نداشته باشد.

این پروتکل پیام های خطایی را که در لایه IP اتفاق می افتد، انتقال می دهد. خود این پیام داخل data field یک بسته IP قرار می گیرد و IP protocol آن را 1 می نامیم.

Type Code

3 0: destination network unreachable

بسته حذف می شود ولی یک پیام خطا با type 3 و code 0 برای

source فرستاده می شود.

3 1: destination host unreachable

3 2: " protocol " این پروتکل در آن

وجود ندارد.

* ICMP 16 بایت اول بسته را برای source می فرستد زیرا این 16 بایت اطلاعات لایه بالایی است تا source بفهمد این بسته از کجا آمده است.

echo request: type: 8 code: 0 این پیام فقط connectivity را چک می کند. مقصد با گرفتن این پیام باید reply کند. (مثل ping)

echo response: type: 0 code: 0 له زمان رفت و برگشت.

Trace Route:

IP آدرس های گره های میانی تا مقصد را به ما می دهد.

یک packet می فرستد و TTL آن را 1 می گذارد. گره اول از زمین می رود و پیام ICMP ای که می فرستد، آدرس خود را هم می فرستد. بعد TTL را 2 می گذارد و دومین گره را هم پیدا می کند. اگر echo response باشد، گره آخر را پیدا کرده است. default 30 گام است. این در صورتی است که firewall وجود نداشته باشد. ICMP را فیلتر می کند. این firewall به دلیل این است که قدرت پروازش سرور با کارهای بهره کاهش نباید.

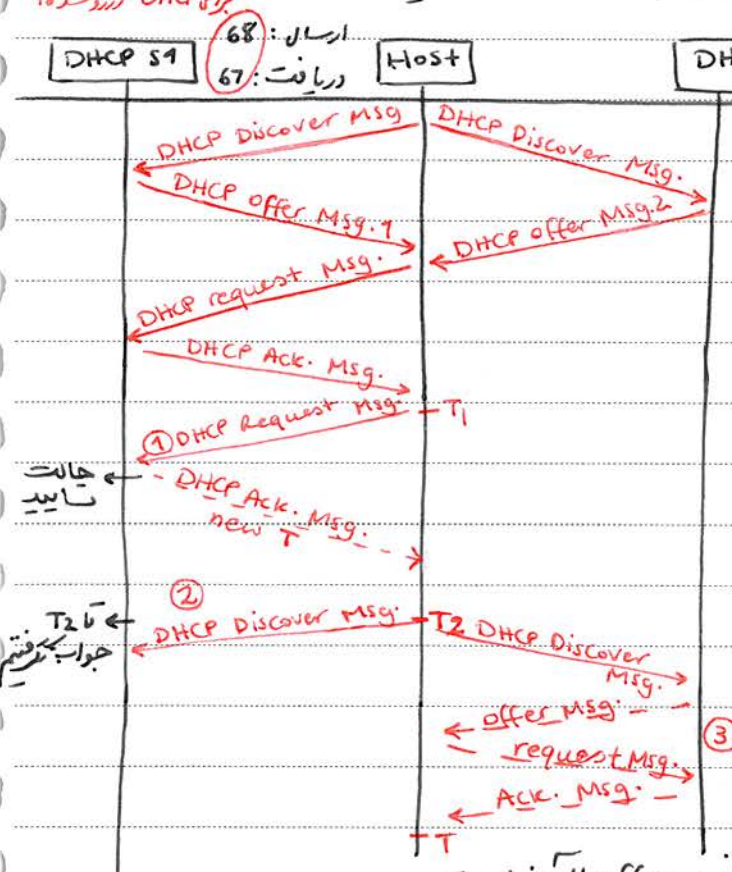
TTL expired: type: 11 code: 0

DHCP: Dynamic Host Configuration Protocol

به هر سرور آدرس unique می دهد

یونیک است که هم از آن آدرس می گیرند و در وقتی هر سرور خاموش می شود، آدرس رایج دیگری اختصاص می دهد.
 هرگز ای که خواهد به شبیه وصل نشود باید بررسی تنظیمات اولیه روی آن انجام شود. یا می توانیم دستی تنظیم کنیم
 این کار بررسی مشکلات دارد. گاهی بعضی این توانایی را ندارد

برخی DHCP server ها این امکان را دارند، اگر خودشان نمی توانند آدرس assign کنند از یک سرور دیگر بگیرند.
 assign کنند. range آدرس های هر سرور DHCP باید با سرور DHCP دیگر متفاوت باشد.

سبب ای که هنوز IP آدرس گرفته است ولی می خواهد ارسال شود، همی 32 بیت را صفر می نهد. پس سبب ای که IP Add. آن هم اش صفر است، IP آدرس موقتی گرفته است تا زمانی که بحث assign شود.
 offer msg. پیشترها می دهد که چه آدرس را بگیرد. اگر offer بگیرد یا DHCP سرور وجود ندارد یا اگر وجود دارد، IP آزاد ندارد. پس از صند بار تلاش نکرده وصل شود، دیگر نمی تواند.
 اگر یک offer باید، همان را می پذیریم. اگر بیش از یک offer باید. با کمترین های حاشی تعیین گیری می کنیم.

Reference No.: برای هر Host یک عدد است.

Host ای که reference No. می گیرد با discover یکی است می فهمد offer مال آن است.

- T: زمانی که سرور به Host گفته است آدرس به او تعلق دارد. Host باید set, timer کند.
- ① وقتی T_1 ، time out باشد به همان server درخواست می دهیم، آدرس را renew کند $T_1 = 0.5T$
- ② از سرور اول ناامید می شویم چون تا الان جواب نداد است. پس discover می کنیم. $T_2 = 0.875T$
- ③ اگر تا زمان T نتوانستیم هیچ آدرس بگیریم باید آدرس را رها کنیم تا به range آدرس های آزاد سرور برویم. T

برای این که بفهمیم Host ای شبیه است یا نه، باید آدرس را با network mask and کنیم.

آدرس شبیه: $192.168.31.0 \Rightarrow 192.168.31.50$
 $255.255.255.0$

یک جدول با اسم ARP table داخل خود دارد : ARP: Address Reservation Protocol

IP Address	Physical Address
192.168.31.50	...

هر موقع که IP آدرس ، mac add. مقصد را سوال می کند ، یا جواب می دهد (اگر mac add. داشته باشد) و اگر نداشته باشد ، یک ARP Request در شبکه broadcast می کند ، IP Add. را در request می نذرند و کسی که mac آن یکی است

حالتی که بسته به مقصد داخل همان شبکه می رود :

ARP Response می فرستد ، به کسی که request را فرستاده است . از آن لحظه به بعد آدرس فیزیکی آن ثبت می شود . از آن جا که IP Address تغییر کند نمی توان این جدول را برای همیشه داشت . این جدول تا زمانی که مطمئن هستیم تغییری رخ نمی دهد معتبر است که معمولاً زمانی بین 3 تا 15 دقیقه است . پس از آن جدول را پاک می کنیم و روال را از ابتدا شروع می کنیم .

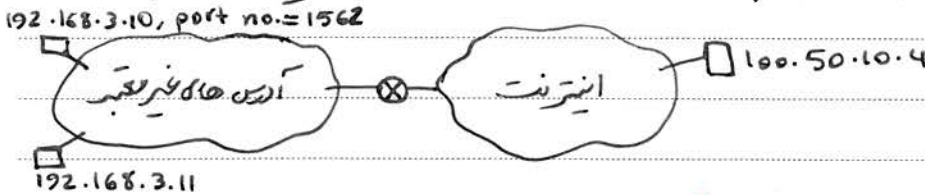
بسته خارج از شبکه : باید به gateway به هم از طریق ARP ، IP Add. gateway را ، دریم ، mac آن را بدست می آوریم و بسته را کام کام جلوه بریم تا به مقصد برسند . زیرا gateway داخل آن network هم هست .

بسته ای که به این آدرس می دهیم به خودمان برگردد . 127.0.0.1 آدرس خودم local host به درگاه های تستی می خورد .

آدرس های invalid اینترنت { 192.168. x . x
10. x . x . x (VPN, ...)

آدرس ها را بین provider ها (مهریوس می دهند) تقسیم می کنند . شرکت های ISP که اکثر آدرس شان را از ISP های بزرگتر می گیرند . تعداد آدرس ها با ظرفیت لینک متناسب است زیرا متناسب با ظرفیت لینک ، host های بیشتری داریم .

زمانی که آدرس های در اختیار ما کم است ، کمتری از آدرس های invalid اینترنت را تولید می کنیم ، تا زمانی که در اینترنت نسبت از این ها استفاده کنند . NAT تبدیل آدرس را برای ورود به اینترنت انجام می دهد و در مسیر router فوجی قرار دارد .

NAT (Network Address Translation) :

علاوه بر تبدیل آدرس از غیر معتبر به معتبر ، برای TCP باید بتواند آدرس معتبر را نیز به غیر معتبر تبدیل کند و به همین دلیل آدرس را باید نگه دارد ← NAT table

TCP در NAT ضربه راحت تر است . ابتدا SYN می فرستد (درخواست Connection Setup) .
 NAT به آدرس مبدأ نگاه می کند . ابتدا header را نگاه می کند تا ببیند TCP است یا UDP .
 مبدأ را نیز نگاه می کند .

NAT table

192.168.3.10	1562	100.50.10.4	2430	TCP
192.168.3.11	1560	100.50.10.4	2431	TCP
192.168.3.12	80	"	"	"

با استفاده از این جدول به راحتی می توانیم این کار را انجام دهیم . هنگامی که connection Close می شود entry را پاک می کنیم .

در UDP نمی دانیم که باید entry را پاک کنیم . راه حل : بازمان (تقسیم توسط admin)

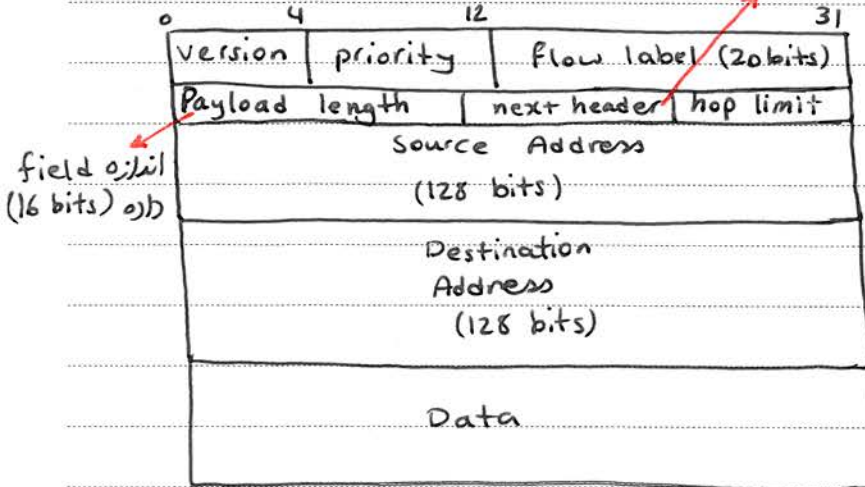
یک سرور invalid و یک app که روی یک پورت invalid هست را **Static NAT** کنیم .
 admin دستی این entry را به جدول اضافه می کند که دیگر پاک نشود (dynamic نباشد)

اشکالات IP ، Version 4 :

1. در header ، field های بلا استفاده وجود دارد : identification ، fragment ، ...
 راه حل : در version 6 عنوان option به آنها نگاه می شود .
2. ساید header حداکثر 60 بایت است و اگر ما بخواهیم option های زیادی استفاده کنیم ، مشکل برمی خیزیم .
3. Security اصلاً وجود ندارد و یک router می تواند header و ... را دستکاری کند .
 راه حل : در version 6 یک پروتکل طراحی کرده اند که security از option های آن است .
4. بسته ها حداکثر 64 کیلو بایت هستند .
 راه حل : در version 6 بیشتر از 64KB هم می توانیم بفرستیم .
5. TTL عملاً hop limit نام می داد .
 در version 6 اسم واقعی آن مانداشتند ← hop limit
6. کیفیت سرویس end-to-end مشخص نیست زیرا بسته ها جدا از هم فرستاده می شوند .
 راه حل : در version 6 یک field به نام flow table اضافه کردند که بسته های متعلق به یک جریان ترافیک کیفیت سرویس یکسانی داشته باشند .

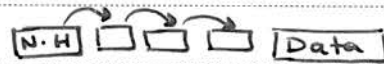
Header IP version 6 :

همان field برودن است. الزاماً به UDP یا TCP اشاره نمی‌کند.

option ذخیره داشته باشند، به آن اشاره می‌کند.

توجه: fragmentation، اگر عیبی را برای پروتکل استفاده کرده ایم برای next header آن option می‌گذاریم و اگر داخل آن option دیگری بود باز به همین ترتیب و ...

اگر option نداشته باشیم، next header همان برودن است.

• **IP Checksum field** نیز حذف شده است. اگر بسته ای خطا داشته باشد به لایه بی IP می‌رسد. زیرا همگی Network Interface ها خودشان خطا را چک می‌کنند. (Ethernet, wireless, ...)

• در این version، گروه مدانی حق fragment ندارند. یعنی fragmentation فقط در source می‌تواند انجام شود و assembly فقط در گروه مقصد. این گونه سرعت پردازش بالاتر می‌رود. زیرا این گونه سرعت انتقالی بود و استفاده از لینک‌های با ظرفیت بالا بهینه تر است. پس source باید روی مینیمم MTU، عمل fragment را انجام دهد. باید از مکانیزمی خارج از بسته این را بدست بیاورد. این کار از طریق admin و ... و اگر بسته تخمین زده نشود، packet از بین می‌رود و پیغام خطا می‌آید و اصلاح می‌شود.

پیاده سازی IP Version 6 :

راه حل پیشنهادی : admin می‌تواند در شبکه محلی همه را به version 6 تبدیل کند و شبکه می‌تواند برای وصل شدن به شبکه بیرونی می‌تواند Convert کند. قانون تبدیل آدرس‌ها تعریف کردند.

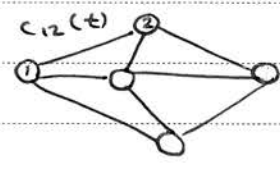
tunneling protocol در شبکه version 6 رایج وصل کنیم که بین آنها یک شبکه version 4 است. به این صورت، gateway مبدأ به مقصد در tunnel می‌رود.

مسیریابی :

شکل درست دارد کند هائی که خلوت ترند استفاده شوند : با maximum throughput محسوسیت های کاربر
 را در نظر می گیرد و مسیریابی می کند . وضعیت لینک ها dynamic است . به صورت dynamic یک Cost ای
 را به لینک ها assign می کنیم :

$$C_{12}(t) = f(w_{12}, d, r, \dots)$$

delay reliability چنانچه ایندازاد

← بهترین مسیر، مسیری است که کمترین هزینه داشته باشد.

الگوریتم های مسیریابی :

1. Static ایستا
2. Dynamic (Adaptive) پویا (تطبیقی)

نابند loop داشته باشد چون نمی تواند مسیریابی کند. برای هر مبدأ تا مقصد حداقل یک مسیر را بتواند پیدا کند. خودش را با
 تغییرات شبکه تطبیق دهد. یکجمله محاسباتی نداشته باشد.

Static: برای شبکه های کوچک تغییرات کم است. بیدار مسیریابی را انجام داده جدول مسیریابی را درست کرده در آن ها قرار دارد.
مثال: مراکز تلفن (تغییرات در شبکه های تلفن کم است)

Dynamic:

- Centralized:** مستعد مرکز
 تغییرات شبکه بزرگه ای مرکزی داده می شود. این نوع الگوریتم را اجرا می کنند و جدول را درست
 می کنند در بزرگه ها می دهد. در شبکه بزرگ این نوع انجامی برایش بیفید، کار شبکه مختل می شود.
 پس توزیع انجام می دهیم. هر بزرگه ای برای خودش جدول مسیریابی ایجاد می کند. به عنوان مثال
 در گره ای که متصل به یک لینک هستند، وضعیت لینک را متوجه می شوند (ترافیک
 تاخیر، ظرفیت ...). تغییراتی را که در یک نقطه تشخیص داریم بزرگه های مجاور
 اطلاع می دهیم و به همین ترتیب پس از مدتی همه گره ها متوجه می شوند و هر بزرگه ای جدول
 مسیریابی اش را update می کند.
- Distributed:** توزیع شده

شبکه های با نرخ تغییرات بالا : Dynamic (distributed)

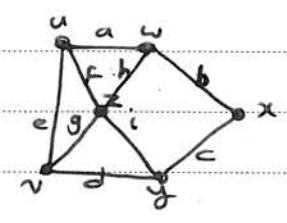
Centralized: اطلاعات کل شبکه را داشته باشیم تا بتوانیم کوتاهترین مسیر را پیدا کنیم :
 dijstra
 Shortest path های الگوریتم های با کمترین هزینه
Distributed: به محلی داشته باشیم کافینیت : burmanford

الگوریتم‌های Link State: مشابه dijestrta هستند، یعنی باید topologly کل شبکه را بدانتنا بتوانند که آخرین

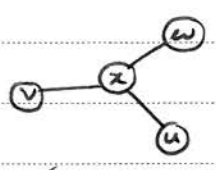
سیرا بر بستر آوردند
 $G(V, E)$ توپولوژی: مجموعه یه ها (رأس ها) که گراف V :
 آن وقت توپولوژی شبکه را داریم. E : مجموعه لینک‌های شبکه

$V = \{u, w, x, y, z, v\}$
 $E = \{a, b, c, d, e, f, g, h, i\}$

مثال:

الگوریتم‌های Distance Vector: مشابه Bellman-ford، یعنی تازیه بر توپولوژی کل شبکه نداریم برای

(z)

تعداد یه‌ها شبکه $n = |V|$
 $D.V. = [\quad]$

همان جدول میرا به است. (می‌توانیم از گره حساب 0
 بگره مقصد برویم با هزینه 0!) هزینه جدول میرا به
 گره‌های حساب 0 می‌گردد و خود را update می‌کند.
 همین‌طور ادامه می‌یابد!
 x از چه یه‌هایی سوال می‌کند که
 فاصله هر کدام از z چقدر است. سپس
 فاصله خودش را تا آن گره حساب می‌کند
 و هر کدام جمع فاصله‌های کمتر شد
 انتخاب می‌کند.

$$D_x = \min \{ C_{xv} + D_v, C_{xu} + D_u, C_{xw} + D_w \}$$

Dijkstra Algorithm:

1. Initiation اگر گره‌ای که مقصد نیست نداشته باشد، این هزینه لینک مستقیم رو تا به z: ن تا مقدار 0 است.

D_z : فاصله گره مبدأ s به گره مقصد z
 N : مجموعه ای که هر گره‌ای در سیرا به اگر داریم به

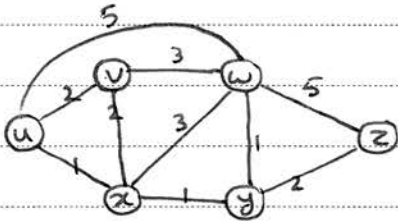
Step 1: $N = \{s\}$ آن اضافه می‌کنیم. اگر برابر مجموعه همه گره‌ها
 $D_s = 0$ شود، الگوریتم متوقف می‌شود.
 $D_z = C_{sz}$

Step 2: $D_i = \min_{j \neq N} \{D_{ij}\}$ بر شرط، قبلاً، انتخاب نکرده باشیم.

Add i to N , if N contains all Node, stop

Step 3: updating $D_j = \min_{j \neq N} \{D_j, C_{ij} + D_i\}$

go to Step 2, ..

u: مبدأ

شکل:

اگر سررشت و برگشت متفاوتیم: $C_{ij} = C_{ji}$

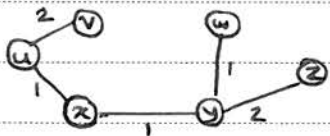
	u	v	w	x	y	z
u	0	2	5	1	∞	∞
v	2	0	3	2	∞	∞
w	5	3	0	3	1	5
x	1	2	3	0	1	∞
y	∞	∞	1	1	0	2
z	∞	∞	5	∞	2	0

= هزینه بیند مسیر

Iteration   N D_u D_w D_x D_y D_z

Initial	0	u	$2, u$	$5, u$	$1, u$	∞	∞	$u: s \Rightarrow D_u = 0$
	1	u, x	$* , u$	$** , x$	$2, x$	∞	∞	$* D_v = \min\{D_v, D_x + C_{xv}\}$ $= \min\{2, 1+2\} = 2$
	2	u, x, v		$4, x$	$2, x$	∞	∞	$** D_w = \min\{D_w, D_x + C_{xw}\}$ $= \min\{5, 1+3\} = 4$
	3	u, x, v, y	$*** , y$		$*** , y$	∞	∞	$*** D_w = \min\{D_w, D_y + C_{yw}\}$ $= \min\{4, 2+1\} = 3$
	4	u, x, v, y, w			$4, y$	∞	∞	$**** D_z = \min\{D_z, D_y + C_{yz}\}$ $= \min\{\infty, 2+2\} = 4$
Final	5	u, x, v, y, w, z						

Topology:

انتهای مسیر	N.H.	Cost
x	x	1
v	v	2
w	x	3
y	x	2
z	x	4

جدول مسیریابی:

Bellman-ford: d رو مقصد

Step 1) Initialization: $D_i = \infty, i \neq d$ $D_d = 0$
 برای همه ی گره ها تا یک مقصد مشخص را به دست می آوریم

Step 2) For all $i \neq d$
 $D_i = \min_{j \neq i} \{C_{ij} + D_j\}$

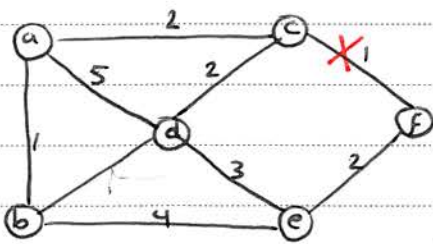
stop when no more changes occur
 otherwise go to step 2,

$d = z, D_z = 0$

Iteration	D_u	D_v	D_w	D_x	D_y	
0	∞	∞	∞	∞	∞	* $\begin{cases} (C_{ux} + D_x, x) \\ (C_{uv} + D_v, v) \\ (C_{uw} + D_w, w) \end{cases} \Rightarrow \min = \infty$
1	*	**	5, z	∞	2, z	تغییر ✓
2	10, w	8, w	3, y	3, y	2, z	✓
3	4, x	5, x	3, y	3, y	2, z	** $\begin{cases} (C_{vx} + D_x, x) \\ (C_{vw} + D_w, w) \\ (C_{vu} + D_u, u) \end{cases} \Rightarrow \min = \infty$
⋮						

* حتماً به بهترین جواب فکر می شود. (تا بی نهایت ادامه پیدا نمی کند)
 به یک شرط: (در صورتی که گراف متصل باشد connected) مسیر وجود دارد.

← بهترین مسیر با dijkstra بگیر می شود.

destination = f

مثال:

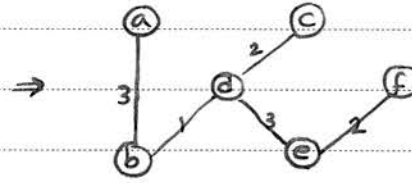
	a	b	c	d	e
before					
break	3, c	4, d	1, f	3, c	2, f

در صورتی که یکی از لینک ها قطع بشود، الگوریتم Bellman-ford چگونه جدول را بازسازی می کند.

وقتی یک لینک قطع شود، دوره مجار قطع شدن این لینک را تشخیص می دهند. دوره به هم می برود. هر حال اطلاع می دهند.
 (در الگوریتم dijkstra) و مجدداً بهترین مسیر پیدا می کنند. در الگوریتم Bellman-Ford باید از طریق همسایه های
 سری پیدا کند. c, b, a و d نگاه می کند:

:	a	b	c	d	e
1	3,c	4,d	5,a	3,c	2,f
2	7,b	4,d	5,a	5,b	2,f
3	7,b	6,d	7,d	5,b	2,f
4	9,b	6,d	7,d	5,e	2,f
5	9,b	6,d	7,d	5,e	2,f

اگر سادی شدند، آن ID کوچکتری دارد:

* چند بار در loop می افتد و همین با update از loop در می آید. الگوریتم distance vector در هر گره می شوند و سرعت همگرا می شان کند است. در صورتی که الگوریتم های link state و مطلع می شوند و همین دلیل سریع update می شوند.

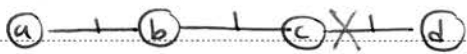
Distance Vector

Link State

✓ توزیع شده
 ✓ اطلاعاتی که می دارد (در هر گره)
 محدود است.
 x سرعت همگرا می کم
 x هزینه های سری لینک ها ثابت است

x همگرا می کند
 ✓ سرعت همگرا می بالا
 می توانیم معیار را با بیش نیازان $\Rightarrow$ ✓ هزینه ای که می لینک ها
 می دهیم می تواند متفاوت
 تغییر دهیم
 باشد.

مثال: counting to infinity (زمانی که سری وجود ندارد و شبکه گراف) چند قسمت می شود:

	a	b	c
before break	3,b	2,c	1,d
	3,b	2,c	3,b
	3,b	4,a	4,o
	5,b	4,a	5,b
	5,b	6,a	5,b
	7,b	6,a	7,b
	:		

کجبد اول: split horizon

اگر گره x از a سوال کرد که فرسینهات تا c چقدر است و a هم جدولش را نگاه کرد و دید که لا گره بودی سراسر است، جواب نمی دهد. صندبار که تکرار کرد با سنجی دریافت می نمود که مسیری وجود ندارد

کجبد دوم: split horizon with poisoned reverse

در این جا گره x می گوید فرسینه به است یعنی فرسینه واقعی را نمی گوید. در این حالت جدول مسیری هم خراب می شود.

مثال: مثال قبل با کجبود دوم:

a	b	c
3, b	2, c	1, d
3, b	2, c	∞, -
3, b	∞, -	∞, -
∞, -	∞, -	∞, -

Link State

این یک گره یک داده را به اطلاع همه گره ها برساند نیاز به یک الگوریتم دارد که معمولاً Flooding routing algorithm است: هر گره ای که یک packet ای را گرفت به همه گره ها اطلاع می فرستد ولی به جز گره ای که آن packet را فرستاده است. در این الگوریتم هر گره هیچ اطلاعاتی از توپولوژی شبکه و وضعیت لینک ها ندارد به همین دلیل می تواند از این الگوریتم استفاده کند. مثلاً گره ای که تازه به شبکه وصل شده است با استفاده از این الگوریتم می تواند جدول مسیری اش را تکمیل کند.

شبکه های آ حرکت زیاد است (ad hoc) به همین دلیل توپولوژی تغییر می کند و از الگوریتم های flooding استفاده نمی کنند. تضمین می کنند که یک پیام تنها به هر می رسد و یک گره در کمترین زمان دریافت می کند.

اشکال عمده: سر بار خفیه بالاست زیرا به صورت غایبی به منتشر می شود. پس کارایی شبکه پایین می آید و منابع کم می شود. ممکن است بسته در حلقه هم بنشیند.

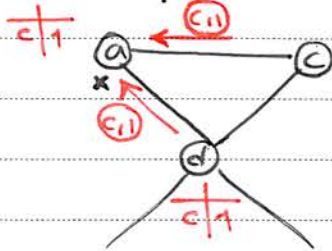
اصلاح:

به بسته ها hop field اضافه می کنند به نام hop limit: بعد از چند گام هم باید بسته را گرفته باشند به گره که رسید یک واحد کم می کنند و وقتی صفر شد بسته را از زمین می برد.

حلقه ها را می گیرند: هر گره آدرس خودش را به header اضافه می کند و اگر بسته را گرفت آدرس خودش را دید یعنی توی loop افتاده است پس آن را حذف می کند.

هم چنین a هم می تواند به c نهد (قبل از این که c ببیند و حذف کند) و در مشکل آن این است که سر بار header زیاد می شود.

روی هر بسته یک شماره قرار داده می شود به عنوان معرف کننده بسته! به همین دلیل اگر کسی بسته ای را که قبلاً گرفته باشد دوباره دریافت کند، می فهمد بسته را دور می ریزد. (با استفاده از شماره بسته و آدرس مبدأ):

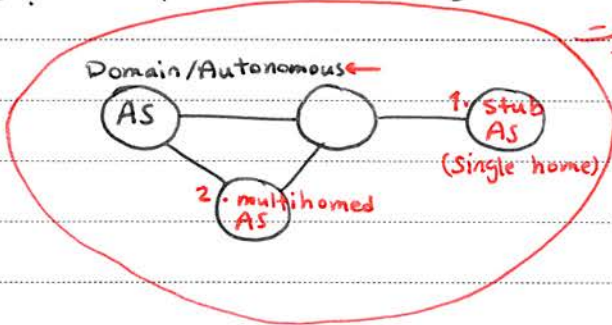

این جدول ها وقتی مطمئن شدیم بسته لزومین رفته است اخطار ایاک می کنیم (بالذشت زمان)

لازمه اش آن است که یک حافظه در حوزة داشته باشیم

روش اول هزینه Communication بالاست
روش دوم هزینه حافظه بالاست

در شبکه های اینترنت باید جدول را به روز کنیم. یک سری پروتکل سر بارها تعریف می کنیم که توسط آنها جدول سر بارها ایجاد می شود. خیلی نزدیک است و از مبلون ها شبکه تشکیل شده است و اگر برای حوزة بخوراهیم سر بارها کنیم خیلی پیچیده می شود.

کامپیوترهایی که تحت مدیریت یک مرکز هستند
Domain نامیده می شوند

1. AS ای که برای اتصال به سایر AS های شبکه ها نتواند لینک دارد. داخلی در حوزة AS، خارجی بیرون است به همان یک لینک (سر بار ساده)

2. بیش از یک لینک برای اتصال به سایر شبکه دارد. از لینک های چندگانه اش فقط برای ارسال و دریافت ترافیک حوزة استفاده می کند. یعنی مبدأ و مقصد ترافیک حوزة اش است و ترافیک را transit نمی کند

3. Transit AS: ترافیک را از حوزة عبور می دهد.

* هر AS را با یک شماره 16 بیتی به نام AS No. معرفی می کنند. AS های Stub را با یک یا دو یا سه تا از این شماره ندارند. AS No. آنها را provider شان است.

داخل AS ها } **سریایه در اینترنت**
 بین AS ها }

Interior Gateway Protocol: IGP داخل AS ها
 Exterior " " : EGP بین AS ها

مثلاً یک بسته ای را از دانشگاه امریکه برداشته بخوان می فرستیم. بهترین مسیر برای رساندن بسته به gateway با استفاده از IGP ها پیدا می شود. سپس رساندن آن تا AS دانشگاه بخوان با استفاده از EGP صورت می گیرد.

Routing Information Protocol RIP } IGP
 Open Shortest Path First OSPF }

Border Gateway Protocol BGP → بین border ها (گروه خارجی) و (EGP) AS ها است.
 * تحت تأثیر سیاستهای ترافیک و ... AS ها است.
 gateway ها در جدول دارند { داخل AS - به غیر از Stub ها!
 خارج AS

از روش distance vector استفاده می کند. هزینه هر لینک را 1 (در نظر می گیرد) هرگز هر چه مقدار RIP: hop count کمتر داشته باشد هزینه اش کمتر است. فرض می کند به شبکه ای پیاده سازی می شود که طولانی ترین مسیرش بیشتر از 15 گام نمی شود. 16 را به عنوان 0 فرض می کند، یعنی اگر مسیر پیدا نکند، cost را 16 می گذارد.

← RIP یک پیام به عنوان RIP message در دست می کند، از طریق UDP Port 520 ارسال می شود. این پیام همان اطلاعات جدول سریایه است. اگر یک گروه بزرگ بود از 1808 بیت RIP message ای از گروه می بگرفت، یعنی ارتباطش قطع شده است.

Format RIP Message

Command	version	zero
Address Family Identifier		zero
	IP Address	
	Zero	
	Zero	
	metric	
	:	

Command: مشخص می کند چه نوع پیامی است.

1: Request: وقتی یک گروه به شما می آید، برای آدرس می خواهد هزینه اش چقدر است.

2: Response: جواب می دهد به request یا وقتی به جدولش

update می شود و می خواهد که گروه حساب اطلاع دهد.

Address Family Identifier: در چه شبکه ای استفاده می کنیم از RIP

در شبکه اینترنت عدد 2 می گذاریم.

IP Address: آدرس بدها

Metric: هزینه رسیدن به مقصد از طریق گروه ای که اطلاع می دهد. همان hop count است، حداکثر 15 است.

OSPF:

از روش link state استفاده میکنند برای انجام عملیات مسیریابی هر گروه داخل خود یک link state DB دارند وضعیت هم لینک های شبکه در آن قرار دارد. وقتی می‌توانیم لینک های شبکه مستقرمان لینک های داخل یک AS است چون OSPF یک پروتکل بدون AS است.

فرونت های OSPF نسبت به RIP :

1. در RIP برای هر مقصد یک مسیر پیدا می شود ، OSPF چند مسیر را همزمان در جدولش نگاه می دارد و ترافیک را بین چند مسیر بخش کند (load balancing) تا بهترین مسیر پیدا شود.

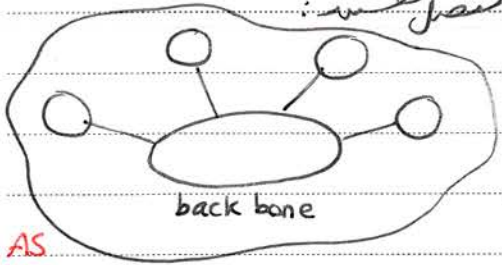
و وضعیت لینک : با یک عدد 16 بیتی که در آن می شود : link cost : 1-65535

این که این cost برای هر معیاری تعیین می شود در اختیار مدیر شبکه است که چگونه بر لینک هایش هزینه می دهد مثلاً می تواند hop count را به عنوان هزینه انتخاب کند یا معیارهای دیگر.

2. flexibility نسبت به RIP بیشتر است زیرا در RIP ، hop count به عنوان معیار می باشد.

function های OSPF برای مختصر کردن حجم داده ها :

- اگر روی یک شبکه multi access چند router وجود داشته باشد ، یکی از router ها را به عنوان نماینده multi access انتخاب می کند و کنترول سازی DB روی آن انجام می شود.
- اگر AS بزرگی داشته باشیم ، OSPF این AS را ناصبه بندی می کند. این امکان را می دهد که مدیر شبکه ناصبه بندی کند و یک backbone به وجود بیاورد و تقسیم می شود بر اساس آن متصل هستند.

این شکل دیگر لازم نیست وضعیت لینک های هر ناصبه در ناصبه های دیگر گزارش شود. بدین ترتیب frauding محدود می شود. هر router ای که در ناصبه است فقط وضعیت لینک های آن ناصبه را دریافت می کند.

* هر ناصبه باید ID معرفی می شود در OSPF که یک عدد 32 بیتی است . back bone ID همیشه

صفر است : 0.0.0.0 (چهار عدد 0 بیتی).

این ناصبه بندی optional است و در صورتی که شبکه بزرگ باشد و ما نخواهیم حجم پیام های مسیر را کنترل کنیم می توانیم این کار را انجام دهیم.

back bone : یعنی ستون فقرات . وقتی شبکه را طراحی می کنند یک core دارد ، از آن طریق همه شبکه به

هم متصل می شود . به آن هسته backbone می گویند .

مجموعه ای از router ها هستند که بقیه شبکه را به هم متصل می کنند . اگر بتوانیم در شبکه backbone پیدا کنیم ، آن گاه می توانیم از ویژگی ناصبه بندی OSPF استفاده کنیم .

* یکی از field های header پیام های OSPF ، Area ID است. هر router ای که این پیام را می‌برد، در صورتی که ID ناصیه‌اش با پیام یکسان بود سکون سازی انجام می‌دهد.

* در شبکه اینترنت یک topology نامطم داریم که هر AS ای می‌تواند به هر AS ای وصل باشد و نمی‌توانیم یک backbone پیدا کنیم.

نمونه‌ها: TCP & UDP

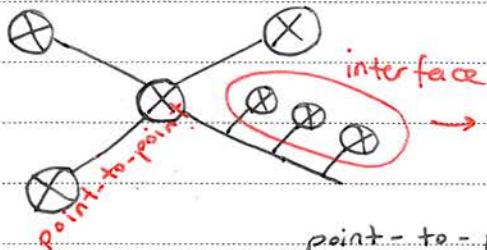
OSPF پیام‌هایش را مستقیماً از طریق بسته‌های IP ارسال می‌کند. پورتکل ID ای که برای بسته‌های OSPF منتظر گرفته شده است 89 است (در header بسته‌های IP ، Protocol ID).

مراحل کاری OSPF :

1. OSPF router ابتدا می‌گردد و پیام‌هایش را با استفاده از پیام‌های خوش‌مدلولی پیدا می‌کند. یعنی به طور دوره‌ای hello packet می‌فرستد. در تمام لینک‌هایش هر router این پیام را می‌فرستد. router های که به آن وصل هستند این hello packet را می‌گیرند و پاسخ می‌دهند (بابت پیام hello packet) بدین ترتیب پیام‌ها شناخته می‌شوند.

2. از بین پیام‌های که شناخته کرده است ارتباط برقرار کند و وضعیت لینک‌های DB خود را با DB خود سنک کند.

- اگر لینک point-to-point باشد، باید با همی router ها تنظیم شود.
- در صورتی که لینک multi access باشد، یکی از آنها را به عنوان نماینده شبکه انتخاب می‌کنیم. وقتی hello packet ها فرستاده شد، در پاسخ در بسته‌های hello یک field اولویت وجود دارد که مدتی که به router ها اختصاص داده است. پس از router به عنوان نماینده انتخاب می‌شود که اولویت بالایی دارد. یک backup router را هم انتخاب می‌کند که در صورتی که نماینده اتفاقی برایش افتاد، از آن استفاده کند.

چون interface هم با هم یکسان است، یکی را انتخاب می‌کنیم. در واقع هر لینک باید با یکی تنظیم شود.

یک router نسبت به وجود ندارد پس با IP آن تنظیم می‌شود.
 point-to-point :
 multi-access : نماینده

3. تغییرات وضعیت لینکها advertise میشوند هر گره ای، یک تغییر را sense کند برای گره ی P
گرفته flooding صورت گیرد (هر گره ای که update شد برای سایر گره ها میفرستد)

- پیام های OSPF:
- 1. hello packet پیام خوشامدگویی
- 2. link state description ساختن سازی DB ها
- 3. link state request
- 4. link state update update کردن
- 5. link state Ack. تایید update

این نوع پیام یک قسمت header شان مشترک و بقیه اش تفاوت است شروع پیام ها شبیه هم است. یک field به اسم type وجود دارد که نوع پیام OSPF را مشخص میکند.

* یکی از ویژگی های مثبت OSPF این است که از security پشتیبانی میکند یعنی هر router ای که در
سیستم بفرستد معتبر نیست بلکه باید authenticate بشود (تصدیق هویت) یک مکانیزم authentication
در header مشترک وجود دارد که تشخیص می دهد این router ای که این پیام را فرستاده است
معتبر است یا نه در شبکه تصدیق هویت با یک ID انجام می شود برای این که بتوان ID را جعل
کرد که رمزنگاری انجام می دهیم فقط گره معتبر می تواند رمز را شناسایی کند و ID را تشخیص دهد.
در OSPF header یک field برای authentication وجود دارد که داخل آن یک ID فرستاده
قرار می گیرد روش رمزنگاری بدان مشخص می شود. کلید رمزنگاری هم به router ها داده می شود:

رمزنگاری متقارن: یک کلید برای رمز کردن داریم و از همان برای تشخیص رمز استفاده می کنیم. اشکال این روش
این است که اگر کلید لو برود، می توان رمز را باز کرد.

رمزنگاری نامتقارن: در این روش یک کلید برای رمز کردن داریم که دو اختیار هر گره است. یک کلید هم برای بازگشت
رمز داریم که دو اختیار گریفه ها است. اگر هر کدام از این کلیدها لو برود اشکالی ندارد چون کلید دیگر دست
فرد معتبر است.

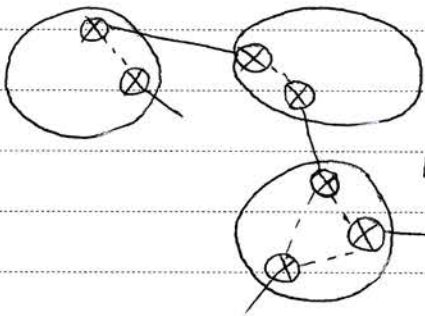
← شکل RIP (این است) تصدیق هویت ندارد مثلاً یک گره مخرب با ارسال پیام های سریالی
استباه باعث ایجاد شکل در شبکه شود.

سریالی داخلی هر AS از پروتکل های IGP استفاده می کند از یک دید بالاتر اگر هر AS را یک node
بینیم مسئولیت سریالی داخلی به گره خود AS است مدیریت انتخاب می کند: OSPF, RIP و ...

این اینترنت یک شبکه است که از AS ها تشکیل شده است. برای میرایی بین domain ها از پروتکل های EGP استفاده می کنیم که معروف ترین آن BGP است:

BGP (Border Gateway Protocol):

پروتکل BGP شبیه پروتکل های link state است و وضعیت link ها را به AS های مجاور خودش گزارش می کند و به همین ترتیب هر دو AS از طریق یک BG برهم وصل می شوند. router لبه ای یک شبکه به router لبه ای شبکه دیگر وصل می شود. یک شبکه ممکن است چند BG (Border Gateway) داشته باشد.

وضعیت AS های اطراف و اتصال آن ها در BG ها باید ذخیره شود و router های بیانی نقش ندارند. این پروتکل میرایی بین domain ها نقطه روی Border Gateway ها اجرا می شود. BG ها با هم یک connection برقرار می کنند و وضعیت DB خود را با هم تنظیم می کنند. در BG که داخل یک AS هستند یا داخل دو AS متفاوت هستند باید وضعیت DB شان یکسان باشد.

BGP Speaker: اصطلاحاً به BG های گویند.

در ارتباط بین BG ها وجود دارد:

eBGP (external BGP):

در BG ای که داخل دو AS مختلف هستند.

iBGP (internal BGP):

در " " " " یک AS هستند.

BGP پیغام هایش را از طریق پروتکل TCP ارسال می کند. پس قبل از این که پیغام های BGP رد و بدل شود بین BG ها باید ارتباط TCP برقرار شود. سپس پیغام های BG ها رد و بدل می شوند. وقتی یک ارتباط TCP بین دو gateway غیر مجاور برقرار می شود دیگر از نظر ما مجاور هستند. تفاوت ارتباط بین دو گروه مجاور با دو گروه غیر مجاور این است که تغییراتی که مجاز است از یک گروه به گروه دیگر مجاور دیگر اطلاع داده می شود. طبق یک سلسله تغییراتی را که مجاز به گزارش آن است اطلاع می دهد. مثلاً یک AS نمی خواهد که ترافیک داخلی اش را به یک AS دیگر گزارش دهد. مدیریت این سیاست ها را باید بپذیری می کنند.

* داخل AS همه چیز برایش می شود.

سیاست ها:

1. never use AS_x to get to a destination in AS_y.
2. never use AS_x and AS_y in the same path.

کارایی پروتکل MAC : وابسته به میزان $\text{delay} \times \text{bandwidth}$ است. هر چه این پارامتر بیشتر باشد کارایی MAC کاهش پیدا می کند. این پارامتر وقتی زیاد می شود که یا تاخیر انتقال بالاست (فاصله گره ها از هم زیاد است) یا سرعت لینک پایین است. وقتی کارایی MAC پایین می آید (برای استفاده از multi access) باید صرفه نسبی به همین دلیل لینک های multi access (رشته های کوچک یا محلی (LAN) ها استفاده می شود.